ԲԱԺԵՆԵՓԻՆ
ՍԻՍԻԱ տար. 60 ղ. ոսկեղր.
Վեցամսեայ 35 » »
ԱՐՏԱՀՄՆ. տրկ. 4 տոլար
Վեցամսեայ 2,50 »
ԻՐԱՏ եւ ՊՐՍԿ. 1 Անգ. ոսկի
Տէր եւ Տնօրէն՝ Հ. ՊԱԼԵԱՆ
ՁԵՌՔԷ ՀԱՏԸ 3,50 Ղրուշ

ԱԶԳԱՅ

ՀԱՅԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱԿԱՆ

ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ
27
ՆՈՅԵՄԲԵՐ
1929

«AZTAG»
JOURNAL ARMÉNIEN
B. P. 587
BEYROUTH, Gd. LIBAN
Directeur - Propriétaire
HAIG BALIAN

Թ. ՏԱՐԻ

ԿԷ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ՉՈՐԵՔՇԱԲԹԻ ԵՒ ՇԱԲԱԹ ՕՐԵՐԸ

Թիւ 253

ԽՄԳԳՐԱԿԱՆՆԵՐ

ՀՅՈՒՍԻՍԱՅԻ ԱՌԱՋՆՈՐԴԱՐԱՆԻ ՆԱԽԱՁԵՌՆՈՒԹԵԱՄԲ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆԸ

Ազգային Առաջնորդարանի նախաձեռնութեամբ, կիրակի երեկոյ պատուոյ սեղան մը տրուեցաւ ծանօթ հայասէր Պ. Բրաֆթ Պօնարի, Պէյրութի ամենամեծ պանդոկներէն «Բոհալ»ի մէջ։ Այս համազգային ճաշկերոյթին հրաւիրուած էին յարգանաւանութեանց պետերը և ազգային խորհուրդներու ներկայացուցիչներն ու հայազգի երեսփոխանը։ Հայ Կաթոլիկ Պատրիարքական փոխանորդ Սրբ. Արփիարեան, Վեր. Ենովք Կէօքկէօզեան, Կարօեան Սրբազան, Տիարք Մ. Տամատեան, Լեւոն Շանթ, Տօքթ. Թօփճեան, Տօքթ. Մելքոնեան, Ապտալլա Իսապ, Զաքարիա Պզտիկեան և Հ. Պալեան ներկայ կը գտնուէին մեծ հիւրին ի պատիւ տրուած այս սեղանին, որոնք մինչև վերջ ունեցան սիրալիր խօսակցութիւններ և ունկնդրեցին յարգելի հայասէրին թելադրութիւններն ու բացատրութիւնները։

Մինչև ժամը 11,30 տեւող այս երեկոյթի ընթացքին եղան բաժակաճառեր և ջերմ ու համակրական խօսակցութիւններ։ Տօքթ. Մելքոնեան առաջին անգամ դրուատելէ վերջ Պ. Բրաֆթ Պօնարի հայկական դատին և հայ ժողովուրդի բարօրութեան համար նուիրարերած զոհողութիւնները, յանուն 120000 Սիւրիահայութեան Երախտագիտութիւն և շնորհակալութիւն յայտնեց։ Պ. Տամատեան յիշելէ վերջ Զուիցերիական մեծ ազգին ի նպաստ հայ ժողովուրդին բրած ծառայութիւնները, խնդրեց մեծ հիւրէն որ իր հայրենակիցներուն և ժողովուրդին մօտ թարգմանը հանդիսանայ մեր և մեր ժողովուրդին զգացումներուն։ Յետոյ Պ. Տամատեան շնորհակալութիւն և երախտագիտութիւն յայտնեց նաև հովանաւոր, տեղական և Սիւրիական կառավարութիւններուն, որոնք, հիւրընկալեցին մեզ իրենց գրկերուն մէջ և մեզ հանդէպ կը սնուցին սէր և համակրութիւն։ Տօքթ. Թօփճեան նմանապէս բացատրելէ վերջ թէ Սիւրիահայութիւնը ոչ մէկ քաղաքական բաղձանքներ ունի այս երկրին վրայ և կ'ուզէ լեկ բարի դրացնութեամբ և քաղաքացիական պարտաճանաչութեամբ յառաջացնել իր մշակոյթն ու անկղ պահել իր զգացումները, խնդրեց Պ. Պօնարէն որ Բարձր Դօմիսէրին և այլ բարձրաստիճան անձնաւորութիւններուն պարզէ մեր ժողովուրդին այս բաղձանքը։ Վեր. Կէօքկէօզեան խօսք առնելով թուեց Պ. Պօնարի անձնուիրութիւններն ու թանկագին ծառայութիւնները մեր արդամարհուած ժողովուրդին հանդէպ, մաղթեց որ Աստուած վարձատրէ զինք։ Արփիարեան Գերապայծառ շատ սրամիտ նախադասութեամբ մը մաղթեց որ Աստուած հայ ժողովուրդը փրկէ այս տառապանքէն, որպէսզի Պ. Պօնարի պէս հայասէրներն ալ հանգիստ ունենան։

Կարօեան սրբազան շնորհակալութիւն յայտնեց հիւրին որ իր ներկայութեամբ պատուեց սեղանը և շատ թանկագին յիշատակներ տրուաւ մեզ։

Այս բոլոր ճառերու և խօսակցութեանց ընթացքին Պ. Բրաֆթ Պօնար շարունակ բացատրութիւններ տուաւ իր աշխատանքներուն մասին և օգտակար թելադրութիւններ ըրաւ, որոնց գլխաւոր մասը կուտանք ստորև.

«Գերմանացի հայասէր Փրոֆ. Լէպսիուս է որ 1895ին, հայկական ջարդերէ յետոյ Զուիցերիա գալով ընդարձակ տեղեկութիւններ ստուաւ ջարդերու մասին և անմիջապէս ձեռնարկներ ըրաւ ժողովրդական լայն խաւերու մէջ հետաքրքրութիւն արթնցնելու համար հայկական դատին հանդէպ։ Նէօշատէլի մէջ ժողով մը գումարուեցաւ և հոն Լէպսիուսի տեղեկագիրները քանի մը լեզուներու թարգմանուելով թէ՛ Զուիցերիոյ մէջ և թէ այլ տեղեր ցրուեցան։ Պատուելիներ, քահանաներ և գրական անձնաւորութիւններ 600,000 ստորագրութեամբ խնդրագիրներ պատրաստել տուին և ներկայացուցին Զուիցերիական դաշնակցային խորհուրդին, որպէսզի ան ձեռնարկէ մեծ պետութեանց մօտ բողոքելու հայկական ջարդերուն դէմ, ինչ որ արդէն կատարեց խորհուրդը։

«Զուիցերիական քօմիթէն ձեռնարկեց բարեգործութեան և Սվազի մէջ այն առեն բացաւ որբանոց մը որ շարունակուեցաւ մինչև պատերազմը։ Պատերազմէն վերջ քէմալիստները գրաւած են մեր որբանոցը և անոր մէջ զուժարած իրենց առաջին գօնկրէն (ազգ. ուխտը)։

«Զուիցերիական քօմիթէն այժմ կը պահէ Ղազիրի որբանոցն ու կոյրանոցը և Հալէպ ևս մասնակցութիւն ունի հայի. որբանոցին։ Ժընէվի Պէնեէն գիւղին մէջ հաստատած ենք վարժարան մը, ուր աղջիկ կ'ստանան զուտ հայկական դաստիարակութիւն. այս հաստատութեան մէջ պատսպարուած են 120է աւելի որբեր, որոնք տոնական դաստիարակութիւն կ'ստանան. հաստատութեան անունն է «Հայաստան», ֆրանսերէն գիրերով դարձեալ «Հայաստան» գրուած է։ Այս տարի ուսանողներէն 16 հոգի շրջանաւարտ ըլլալով Ժընէվի պետական վարժարաններու մէջ ընդունուած են։ Այս հաստատութենէ դատ Ֆլորիան թաղին մէջ և Շըմէն տը Վըլոր փողոցին մէջ կան ևս երիտ վարժարան մը։ Տօքթ. Նանսէն որ Ազգերու Դաշնակցութեան վերջին մերժումէն վերջ շատ յուզուած և յուսահատած էր, իրեն առաջարկեցի որ «Հայաստան» վարժարանը հրաւիրէ բոլոր պետութեանց Ազգերու Դաշնակցութեան պատուիրակները. սոյն հրաւէրին եկած էին 60ի չափ պատուիրակներ որոնք պատուասիրուեցան հայ տաներու կողմէ. առաջին անգամ Զուիցերիական ազգային քայլերգը երգուեցաւ, որմէ վերջ «Մեր Հայրենիք»ը և ուրիշ հայ ազգային երգեր. այս տեսարանը խորունկ տպաւորութիւն թողած է ներկաներուն վրայ, որու հետևանքով Տօքթ. Նանսէն նորէն իր առաջուան լաւատեսութիւնը գտած է։

«Դժբաղդաբար մեծ պետութիւնները լքեցին հայկական իրաւունքները, մանաւանդ Ամերիկան, որմէ չափազանց վշտացած եմ։

«Հայ սաներէս առնասարակ գոհ եմ, միայն թէ անոնք շատ ընկերական չեն. կարծես անհատապաշտ են անոնք և շատ անգամ ոչսիրալիր են իրար հետ»։

Պ. Բրաֆթ Պօնար նաև յայտնեց որ իր ուղևորութեան ընթացքին հանդիպած հայ գաղութներէն լաւ տպաւորուած է և կ'ըսէ թէ՝ հայերը թէ՛ Ժընէվ և թէ ալ Ամերիկայի բոլոր մասերուն մէջ և Եգիպտոս միևնոյն երգերը ունէին, միայն թէ զանգատեցաւ հայերու անմիաբանութենէն և ըսաւ.

«Հայերը վտանգի պահուն կը միանան, բայց գժբաղդութեանց միջոցին չեն միաբանիր, կը փափաքիմ որ միշտ միասին և համերաշխ ըլլան։ Այսու հանդերձ ընդհանուր առմամբ համակրելի կը գտնեմ հայ ազգը, մանաւանդ կորովի է և ամէն ազգի դիմացող և դիմադրող։ Միայն թէ հայ նոր սերունդը մօտայի պիտէն վայ ակոնել սկսեր է. հայ աղջիկ մը տեսայ որ շրթունքները կարմիր ներկած էր, գիտցուած բրի. առանց ներկի աւելի աղուոր պիտի երևայն»։

Յետոյ Պ. Պօնար խօսելով իր Պէյրութի տպաւորութիւններուն վրայ, մաղթեց որ օր առաջ վերնան հայկական քէմբերը, որոնք կ'երևի լաւ տպաւորութիւն չեն թողած իր վրայ։

Մեծ հայասէրը լաւատես է հայ ազգին և իր դատին մասին և կը խոստանայ որ ինք երբեք չի պիպիտի դադրի աշխատելէ հայ ազգին համար։

Ի ՊԱՏԻՒ Պ. ԲՐԱՖԹ ՊՕՆԱՐԻ

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆ ՊԱՏՄՈՅ ՍԵՂԱՆ

Զուիցերիական ազգային քայլերգը երգուեցաւ, որմէ վերջ «Մեր Հայրենիք»ը և ուրիշ հայ ազգային երգեր. այս տեսարանը խորունկ տպաւորութիւն թողած է ներկաներուն վրայ, որու հետևանքով Տօքթ. Նանսէն նորէն իր առաջուան լաւատեսութիւնը գտած է։

«Դժբաղդաբար մեծ պետութիւնները լքեցին հայկական իրաւունքները, մանաւանդ Ամերիկան, որմէ չափազանց վշտացած եմ։

«Հայ սաներէս առնասարակ գոհ եմ, միայն թէ անոնք շատ ընկերական չեն. կարծես անհատապաշտ են անոնք և շատ անգամ ոչսիրալիր են իրար հետ»։

Պ. Բրաֆթ Պօնար նաև յայտնեց որ իր ուղևորութեան ընթացքին հանդիպած հայ գաղութներէն լաւ տպաւորուած է և կ'ըսէ թէ՝ հայերը թէ՛ Ժընէվ և թէ ալ Ամերիկայի բոլոր մասերուն մէջ և Եգիպտոս միևնոյն երգերը ունէին, միայն թէ զանգատեցաւ հայերու անմիաբանութենէն և ըսաւ.

«Հայերը վտանգի պահուն կը միանան, բայց գժբաղդութեանց միջոցին չեն միաբանիր, կը փափաքիմ որ միշտ միասին և համերաշխ ըլլան։ Այսու հանդերձ ընդհանուր առմամբ համակրելի կը գտնեմ հայ ազգը, մանաւանդ կորովի է և ամէն ազգի դիմացող և դիմադրող։ Միայն թէ հայ նոր սերունդը մօտայի պիտէն վայ ակոնել սկսեր է. հայ աղջիկ մը տեսայ որ շրթունքները կարմիր ներկած էր, գիտցուած բրի. առանց ներկի աւելի աղուոր պիտի երևայն»։

Յետոյ Պ. Պօնար խօսելով իր Պէյրութի տպաւորութիւններուն վրայ, մաղթեց որ օր առաջ վերնան հայկական քէմբերը, որոնք կ'երևի լաւ տպաւորութիւն չեն թողած իր վրայ։

Մեծ հայասէրը լաւատես է հայ ազգին և իր դատին մասին և կը խոստանայ որ ինք երբեք չի պիպիտի դադրի աշխատելէ հայ ազգին համար։

ԵՐԷԿՈՒԱՆ ՀԱՒԱՔՈՅԹԻՆ ՆՇԱՆԱԿՈՒԹԻՒՆԸ

Երեկուան հաւաքոյթը Օթէլ Բօեսիի մէջ, ի պատիւ յայտնի հայասէր Բրաֆթ Պօնարի, կրօնական արարողութեան մը չափ խորախորհուրդ եւ սրբազան նշանակութիւն մը ունեցաւ։

Լուսաւորչական, կաթոլիկ, եւ բողոքական հոգեւոր պետեր, ազգային խորհուրդներու անդամներ, տեղական կառավարութեան եւ Ֆրանսական Բարձր Դօմիսէրութեան հեռ մօտիկ շփման մէջ գտնուող անձնաւորութիւններ, զանազան հոսանքներու պատկանող դէմքեր, ականաւոր հայասէր մեծ հիւրի մը շուրջ բոլորուած՝ երկիւղածօրէն ունկնդրեցին անոր շինիչ, սփոփարար եւ գօտեպնդող խօսքերն ու թելադրութիւնները եւ միաձուլեցին միաբերան արտասանելով իրենց եւ իրենց սիրելի ազգին անվկանգ կամքին, անկորընչելի յոյսին եւ անսասան հաւատքին հանգանակը՝ հայութեան ազգային միաբերութեամբ, միանգամայն արտայայտեցին իրենց անխառն երախտագիտութիւնն եւ անկեղծ հաւատարմութիւնը հոգատար ասպետական Ֆրանսային եւ տեղական ասպնջական եւ բարեխնամ կառավարութեան եւ ազգային համերաշխութեան ու սրբազան միութեան նուիրական ուխտին անարատ հացով եւ անապակ գինիով հաղորդուեցան միեւնոյն սեղանին շուրջ։

Իսկ՝ եթէ երեկուան այս զեղեցիկ հաւաքոյթը օգտակար եւ հեռանաս արդիւնքներ պտղաբերէ բազմակարոս սիւրիահայութեան ազգային կեանքին մէջ։

Մ. ՏԱՄԱՏԵԱՆ

Պէյրութ, 25 Նոյ. 929

ԼՈՒՐԵՐ ԵԳԻՊՏՈՍԷՆ

«Համազգային»ը.— Թատերական կեանք.— Հ. Մ. Ը. Մ.

Հայ Կրթական և Հրատարակչական Համազգային Ընկերութիւնը, հաղիւ տասնութամսեայ կեանքի մը աշխատանքներէ վերջ այսօր համայն գաղութահայութեան կը ներկայանայ որպէս միակ աղդօգուտ իրականութիւնը, վերջին տասը տարիներու ամուլ շրջանէն յետոյ։

Արդէն կանխորոշ էր այս արդիւնքը։ Մեր կրթական ու մտաւորական ծովածաւալ կարիքներուն հասնող ոչ մէկ ընկերութիւն գոյութիւն ունէր։ «Համազգայինը» այլևս սպեղանի մը պիտի դառնայ հայ կրթական վերքը սպիացնելու համար սահմանուած։ «Համազգայինի» դաղափարը ու նպատակը հայ ոգիի լուսաշող մէկ արտացոլացումն է. և միայն Ն. Աղբալեանի ու Լ. Շանթի նման հայրենիքի սիրով ու անոր զաւակներուն դաստիարակութեան տենչով վառուած սիրտեր կարողացան յղանալ, հիմնադրել ու իրականութիւն մը դարձնել այդ ոգին — գաղութահայութիւնը փրկել ձուլումի ջարդէն։

Ներկայիս, հոս և Աղէքսանդրիա, «Համազգայինի» օժանդակ մարմիններ ստեղծուելու վրայ են։ Ընդհանրապէս Տիկիններ և Օրիորդներ են որոնք խիստ վեհութեամբ յանձնուած գործի գլուխ են անցած և մասնախումբեր հիմնելու վրայ են։ Ընկերութեան ընդհանուր կանոնադիրը ձեռք ձեռք կը խլուի և խանդավառութիւնը մեծ է կրթասէր հասարակութեան մէջ։ Պէյրութի մէջ երկրորդական ուսումնարանը հիմնադրուելէն վերջ, արդէն կը մտածուի Ամէնէքի նման հոծ հայութիւն պարունակող քաղաքն ալ հիմնել ուրիշ մը.

* * *

Կ'երևի թէ թատերական սեզօնը այս տարի հոս ամուլ պիտի անցնի։ Տեղական «խումբերէն» կարելի չէ բան մը յուսալ։ Իսկ երկար ատենէ մ'ի վեր Եղիպտոս գտնուող Կոստանեան թատերախումբը իր մնաք բարովի ներկայացումը տալու կը պատրաստուի, Աղէքսանդրիա։ Դահիրէի մէջ ան վերջին անդամ ներկայացուց Լեւոն Շանթի «Հին Աստուածները»։ Ոչ միայն արուեստի վայելք մը էր տեսնել ու լսել այս կտորը այլ ազգային ու ինքնատիպ յղացումի ըմբոշխում մը։ Թատերախումբը, գլխաւորապէս Կոստանեան ընտանիքէն կազմուած, անձերի կերպով ներկայացուց փիեսը։ Հայր Կոստանեան (արիզայ) ապրեցաւ իր դերը մանաւանդ հոգեկան տառապալից վայրկեաններուն։ Ներկայացումը տպաւորիչ էր ու յուզումնալից։ Սրահը խուռներամ լեցուած էր և հասոյթը կը կարծենք որ զոհ ձրդած է արուեստագէտը։

* * *

Հ. Մ. Ը. Մ.ը անցեալ տարւայ փորձէն խրախուսուած, կի՛ժանանք թէ ժտադիր է հանդէս-հաւաքոյթներ սարքել որոնք ընտանեկան տաք մթնոլորտ մը կ'ստեղծեն ամէն անդամ։ Ցաջորդ կիրակի, Դահիրէի և Հելիոպոլսոյ զոյգ քոյր մասնաճիւղերը մեծ արշաւանք մը կազմած են դէպի գիւղերը (Պարրաժ)։ Միութեան անդամոց թիւը օրըստօրէ կ'ստուարանայ և կարելի է ըսել թէ որակով ալ ամենալուրջ և ազդասէր երիտասարդներ են իր դրօշին շուրջ խմբուողները։

Լ. Հ.

Դահիրէ, 20 Նոյեմբեր 929

Զենք կրնար հաւատալ նաև որ Նազլեանի պէս ամենէն սիրուած, կարող և հայազէտ եկեղեցական մը Սիւրիոյ պէս կարևոր շրջանէ մը հեռացուի։ Առանց յարանուանական խտրութեան, Նազլեան Արք. բոլորին յարգանքը վայելող և ազդային սիրով առողջ եկեղեցական մըն է և անհրաժեշտ ուժ մը՝ հայ կաթոլիկ պատրիարքարանին համար։

Մեզի եղած հաւաստիացումներէն եղրակացնելով մենք հանդգնութեան կը հրաւիրենք լատինացման վախէն խռովուած մտաղդ

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ ՊԱՐՏԷԶԻ ԽՆԴԻՐԸ

(ՇՐՋԱԲԵՐԱԿԱՆԻ ՄԸ ՍՈՒՅԼ)

Ներածութիւն.— Ս. Յակոբայ Վանուց վարչական եւ տնտեսական կեանքի համառօտ քաղուածքը.— Վանքի բարգաւաճումին եւ ընդհակառակը կը պարտէրու տակ մնալուն գլխաւոր պատճառները.— Շրջաբերականի մէջ յիշուած բուանշանները մասին հարցապնդումներ.— Պարտէզն ազատելու համար մեր կարծիքը.

Այս հաստատ տեսութենէ յետոյ զանը այժմ բուն նիւթին՝ շրջաբերականին։

Շրջաբերականը կը խոստովանի որ վանքին պարտքը վերջին քառամեայ շրջանին 35475 Պաղեստինեան լիրա յաւելումով հասնած է 92266 լիրայի, և այս յաւելումի պատճառները կը նկատէ հետեւեալ պատկերը.—

1.— Երկրաշարժէ վնասուած վանորէից և կալուածոց նորոգութեան՝ 8564 պաղեստ. ոսկի.

2.— Երկրաշարժէ փլած զպրոցի տեղ «Նոր Դպրոց»ի շինութեան՝ 10753 պաղեստ. ոսկի.

3.— Կարկուտեան պատի 8 տարուայ ծախսուց ամբողջութիւնը՝ 14749 պաղեստ. ոսկի.

Ընդհ. գումար՝ 34066 պաղեստ. ոսկի։

Պատկ. տնօրէն Ժողովը թող ներէ մեզի՝ եթէ այս թուանշաններու մասին կարգ մը լուսաբանութիւններ պահանջելու հարկին տակ կը գտնուինք, և կը կարծենք, մենք մեր իրաւունքին մէջ ենք. նախ որ մենք վանքին բարօրութիւնով շահախնդիր և շահակից ազգային մ'ենք, երկրորդ, այս ծախքերը որոնք տոկոսով փոխ առնուած դրամով են կատարուած, պէտք էր որ վերջին ծայր խնայողաբար գործածուած ըլլային, ուստի կ'ուզենք տեղեկանալ թէ՝

Ա.— Երկրաշարժի առթիւ եղած նորոգութիւնները, 8564 պ. ոսկի, որ հաւասար է 9600 օսմ. ոսկիի, այսքան խոշոր նորոգութիւնները նուազագոյով կատարուած են թէ՝ պաշտօնեաներու միջոցաւ, նաև նորոգութիւններու մանրամասնութիւնները գոնէ միարանական ժողովի ներկայացուած են.

Բ.— Երկրաշարժէ փլած հին զպրոցի տեղ (որ ամէն պարապայի տակ, քար հայլն բաւական հում նիւթեր պէտք է ունենար) նոր զպրոցի շինութեան 10753 պ. ոսկի (1200 օսմ. ոսկիէ աւելի) ծախքը խիստ շատ և ԱՆՏԵՂԻ կը գտնենք։

Խիստ շատ կ'ըսենք, երբ կը բաղդատենք մեր Ս. Նշանի վարժարաններուն, ուր 450 աշակերտ և աշակերտուհիներ կը յաճախեն, և որու երրորդ մասին շինութիւնը երկու տարի առաջ կատարուեցաւ, և զոր գանձապահ հայր սուրբը ատ լաւ կը ճանչնայ, 130-150 աշակերտուհիներ շնորհքով կը կառավարուին և որու շինութեան մէջ 400 հնչուն ոսկի ծախք եղած է (որ 1)30րդն է վանքի «Նոր զպրոց»ին եղած ծախսուց)։ Վանքի «Նոր զպրոց»ն ալ պարզ նախակրթարան մ'էր, քաղաքի աղջկանց դասակներուն նախնակա։ կրթութեան յատկացուած, այսպիսի նախակրթարանի մը շինութեան համար (տոկոսով դրամառնելով)10753 պ. ոսկի ծախսելու ինչ հարկ կար. 1000-2000 ոսկով կարելի էր այս պէտքը լիուլի գոհացնել։

Անտեղի կ'ըսենք, երբ մեր աչքին առջև կ'առնենք ամբողջ Սիւրիոյ և Լիբանանի մէջ ցրուած հայ գաղթականաց եկեղեցիներն ու դպրոցները, որոնք 100,000է աւելի ժողովուրդի հոգեկան, և 15000է աւելի երկսեռ աշակերտաց կրթական պէտքերու գոհացումին համար չինուած են, և որոնց համար ամբողջ 8 տարիի մէջ «Նոր զպրոց»ի համար վատնուած գումարին կէսն իսկ չենք կրցած ծախսել։

Զերմադինս կը խնդրենք պատկ. տնօրէն Ժողովէն որ բարեհաճի (արդէն ինքն ալ լուսաբանուելու պէտքը զգալով ծանօթ շրջաբերականը ի հրապարակ հանած է) պարզել հետեւեալ կէտերը ի լուսաբանութիւն Ազգին.—

1.— «Նոր զպրոց»ի կապալառուն ո՞վ էր.

2.— Նուազագուրդը ե՞րբ սկսաւ և ե՞րբ վերջացաւ.

3.— Կապալը նուազագուրդի սիստէմով թէ փակեալ պայմանով կատարուեցաւ.

4.— Շինութեան պէտքը և կապալի գրութիւնը ո՞ր թերթերու միջոցաւ ծանուցուեցաւ.

5.— Նախնական յատակագիծը ո՞ր ճարտարապետը չինեց, և նախահաշիւ որքա՞ն ծախք ցոյց տուաւ.

6.— «Նոր զպրոց»ը քանի քառակմէթր հողի վրայ է, քանի խորակմէթր տեղ դրաւած է, և իր շինութիւնը քանի խոր. մէթր սիման վատնած են։

12000 օսմ. ոսկիի չինուած զպրոցի մը համար այս հարցումները կարծեմ շատ չեն։ Մանաւանդ մեզի համար, որ զպրոցի մը շինութեան համար 100-200 սիւրիական-ով կը գոհանանք և շատ անգամներ անոր ալ չենք կրնար տիրանալ։

Գ.— Կարկուտեան դատին 8 տարուայ մէջ 14749 պ. ոսկի, (16520 օսմ. ոսկի) ծախսուած է. այս ծախքերու մանրամասնութեանց չենք կրնար մտնալ, անշուշտ եկեմտապետը իր վճարած դրամներու փոխան ընկալագիրներուն և անոնց թղթատարակը ուրիշ հաշուակցողի մը կրնայ ներկայացնել։

Շրջաբերականը կ'ըսէ որ 1925ին պարտքը 56791 ոսկի էր, կ'ըսէ նաև որ Կարկուտի դատին 14749 լ. ծախքը ամբողջ 8 տարիի մէջ կատարուած է. շրջաբերականը նոյն իսկ այս գումարը 8 տարիներու բաժնելով տարեկան 1850 ոսկի կը հաշուէ, արդ ինչպէ՞ս կ'ըլլայ որ 1921—25=4 տարիի 4x1850=7400 ոսկին որ նախորդ շրջանին կը պատկանի, զրչի մէկ ոստումով այս շրջանին մէջ ալ կը ապրի. ասիկա մեզի համար հանելուկ մը կ'ըլլայ։

Ամէն առևտրական հաստատութիւններ և պաշտօնատուներ տարեկան իրենց հաշուեփակը կը կատարեն երբոյ հաշուեփակը կը կատարեն երբոյ և մահ. վանքն ալ կարելի չէ որ հոս բացառութիւն կազմէ. վանքի հարիւր հազարէ աւելի ոսկիներու ծախքերը 1925ին ինչպէս հաշուեփակի որ ենթարկուած են, գտոի ծախքերն ալ անոնց պէս եղած պէտք է ըլլան։

Շրջաբերականի մէջ կայ նաև մի ուրիշ հաշիւ եւ՝ Եաֆայի կալուածներէն ծախսուածներու փոխարէքին վճարուած, հետեւեալ պատկերով.—

Թասնէրի Դայրի համար ծախսուած 1163 պ. ոսկի.

Պարոնտէրի չէնքի շինութեան 3194 պ. ոսկի.

Մեծ արտի վրայի նոր չէնքի շինութեան վանքին տուածը 2494 պ. ոսկի.

Վանքի ելեքտրական կայանին և ամբողջ կազմածին 1438 պ. ոսկի։

Առողջապահական գանալիզասիոններու 1560 պ. ոսկի։

Պատրաստ դրամ պանքայի մէջ 10265 պ. ոսկի.

Ընդհ. գումար՝ 20114 պ. ոսկի։

Ս. Ս. ԽԱՉԱՏՈՒՐԵԱՆ

(Շար.)

Ա Զ Դ

Հակառակ մեր կրկնակի ազդարարութեանց, դեռ կարգ մը բաժանորդներ չի վճարեցին իրենց բաժնեգիները. Թէպէտ չենք փափաքիր, բայց պէտք ստիպուինք հանրութեան ներկայացնել ցանկը մեր անպարտաճանաչ բաժանորդներուն, որոնք դժբաղդաբար չեն ուզեր վճարել իրենց պարտքերը։

«ԱԶԴԱԿ»ի ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՄԵՐ ԸՆԹԵՐՑՈՂՆԵՐՈՒՆ

Տպարանական անակընկալ խանգարման մը հետեւանքով, ստիպուեցանք օր մը վերջ լոյս ընծայել մեր ներկայ թիւը, ուրուն առթիւ կը խնդրենք ներողամիտ ըլլալ։

«ԱԶԴԱԿ»ի ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՌԸՆԷՍԱՆՍ - Հ. Մ. Ը. Մ. ՖՈՒԹՊՈԼԻ ՄՐՑՈՒՄԸ

Այս տարուան սեզօնին բացման առթիւ տեղի ունեցած Ռընէսանս-Հ. Մ. Ը. Մ. Ֆութպոլի մրցումը մեծ չանգրդումներ յառաջ բերաւ Ժողովուրդի խաւերուն մէջ։ Որովհետև, առհասարակ տեղացի և հայ շրջանակներուն մէջ տիրող այն համոզումը թէ՝ Սիւրիոյ ախոյեան խումբ՝ Ռընէսանսին հետ չափուելիք ա՛յն մէկ խումբ գոյութիւն չունի տեղական խումբերու մէջ, վերջին մրցումով մասամբ խախտեցաւ իր հիմքն։

Ռընէսանսի դաշտին վրայ, Լիբանանի վարչապետ Պ. Էմիլ Էտտէի հովանաւորութեան տակ կատարուելիք սոյն մրցումին, տեղացի, հայ և օտար մեծ բազմութիւն մը խռնուած էր տրէյն ժամանակէն առաջ։

Ճիշտ որոշեալ ժամուն, խաղացող խումբերը հանդիսականներուն բուռն ծափահարութեանց մէջ դաշտ իջան։

Առաջին խաղը սկսաւ և շարունակուեցաւ երկուսուն բաւ ոգեւորուած վիճակի մը մէջ։ Մեր յառաջապահներուն բուռն յարձակումները հակառակորդ կողմը շատ նեղը կը ձգէին, որ սակայն, միշտ ալ յետոսպահներուն կորովի դիմադրութեան կը բաղխէր։

Հայերուն խաղալու գեղեցիկ ձևովթը յաւակնութիւնը ունէր յուսալու որ ընելու այն քաղաքաթիւ հանդիսականները, որոնք իրենց խումբին նոր յաղթականները գիտելու միայն պատրաստուած էին։

Աւելի վերջ, խաղը աւելի բուռն և երկուսանք ոգեւոր հանդիսանք մը ստացաւ։ Բայց, ա՛ռ հակառակորդները յաջողեցան մեր բերդին առջև անակնկալ գնդակ մը ձգել և մեր ազգ չուտրուումին օգտուելով՝ առաջին կէտը նշանակեցին։ Հոս պէտք է յիշել թէ՝ վիճակի զրութեամբ, հայերու ինկած էր խաղալ արեւու ճառագայթներուն դէմ, ինչ որ վտանգաւոր գիրք մը կը նշանակէ իրենց համար։

Խաղը վերսկսաւ։ Մեր տղայոց մէջ բարոյայրում մը կը տեսնուէր։ Սակայն, շատ երկար չի տեւեց այս թուլութիւնը, անոնք շուտով վերագտնելով իրենց պաղարիւնութիւնը, յարձակողականի ընկան։ Թշնամի բերդը, իր զօրաւոր պաշտպանները միջոցաւ, կը խորտակէր անոնց յարձակումները։ այսպէս խաղը շարունակուեցաւ մինչև որ, անդամ մ'ալ թշնամի յառաջապահները, ցիրոյ մը, նոր չանակեցին երկրորդ կէտը։

Առաջին կիսաղաղը վերջացաւ։

Երկրորդ կիսախաղին, խաղը դարձեալ սկսաւ մեծ ոգեւորութեամբ։ Այս անգամ, մեր տղաքը կարծես կ'ճանաչէին յաղթանակը ապահովելու։ Եւ անոնք չուշացան իրենց նպատակին մէջ։ Գեղեցիկ բաս մը և ցիրք մը արդէն թշնամի բերդին նշանակած էր կայծակի պէս կոլ մը։

Խաղը վերսկսաւ։ Մեր տղաքը կրակ դարձած էին, եթէ կարելի է այսպէս ըսել, անխնայ յարձակում ամէն կէտ։ Թշնամի յետոսպահները կորովի կերպով եաքը վանելու մերիններուն այդ յարձակումները, ինչ որ մեր ընդհանուր խաղարկութեան մէջ, բաներու տգոյութենէն էր։ Ու եկաւ վայրկեան մը, երբ կարծես մեր խաղացողները զգալով բաներու անհրաժեշտութիւնը, չափուած բաներով յառաջանալով՝ վայրկեանի մը մէջ նշանակեցին երկրորդ կոլը։

Հայ ժողովուրդին մէջ խանդավառութիւնը իր գագաթնակէտին հասած էր. «հուրրաա»ներու տեղատարափը օդը կը գոռացնէր։ Ստար հանդիսականներու բացագանչութեանց մէջ խաղը վերսկսաւ։

Հոս, մեր տղաքը նկատի պէտք է առնէին որ հակառակորդը իր քիմքի կողմը փոխած էր խաղի մէջ, ինչ որ խաղի ընդհանուր օրէնքներուն հակառակ է։

Տեղացիները կը փափագին. «Ա՛լ չեն կրնար մերինները բան մը ընել. որովհետև բարոյայրուած են. մինչ հայերը՝ տաքարանքի վարժ ըլլալով, կարող են յաղթութեան դիմանալ»։

Մինչդեռ դէպքերը տարբեր դասաւորուեցան։ Հայ տղաքը, իրենց յաջողութենէն գինովցած ամբողջ կազմով ու իրենց ամբողջ ուժերով յարձակումի ձեռնարկած էին, դէպի առաջ խուժելով, առանց նկատի ունենալու թէ՝ հակառակորդին մէկ յարձակողականը կրնար զիրենք անակնկալի բերել, որովհետև եռեւեռ տկար մնացած էրնեւ պատահեցաւ այդ յարձակումը թշնամին կէտ մը ևս աւելցնելով։

Խաղը շարունակուեցաւ։ Հակառակ մերիններուն ջանքերուն արարքները չանեցան կէտ մը ևս։

Յաջորդող խաղով ամէն խաղ մը սկսաւ. երկուսանք գետին գլորուողները հաչիւ չունէին. և սակայն դէպ կ'ազդեր հանդիսականներու վրայ։ Հակառակ անոր որ մերինները իրենց տաք և ջանգակիր խաղարկութեամբ յաջողեցան քանի մը անգամներ թշնամի բերդապահը չատ նեղ դրութեան մը մատնել, չի կրցան կէտ մը ևս չանիլ որով խաղը վերջացաւ 2ի դէմ 4ով։

Շատ անգամներ այս սիւնակներուն մէջ գրուած է թէ՝ մեր տղաքը պէտք է հոգ տանին բաներուն, ինչ որ խաղին հոգին և յաջողութեան պայմանն է։ Անոնք ակզնտաւորութեան, խակ խաղարկութեամբ մը մէջտեղ ելան. որը ապացոյց է անոնքին ամէն կիրակի, պէտք եղած փորձերը կանոնաւորապէս չեն կատարեր։

Այս կէտը շատ կարեւոր է, եթէ կ'ուզենք յառաջդիմել կամ մինչեցած ուժերը արժեցնել։

Վ. Թ.

ԴԱՄԱՍԿՈՍԻ ԱԶԳԱՅԻՆ ԳՈՐԾԵՐՈՒ ՄԻՇՏ ԽԱՌՆ

ԹՂԹԱԿՑԻ ՄԸ ԼՈՒՍՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Ինչպես գրած էինք ժամանակ Տամասկոսի ազգային գործերը խառնակ եւ ցաւալի վիճակ ներկայացնեն եւ կը շարունակեն հակառակութիւնները առաջնորդանի կոմիտէներու եւ հանրակրթիչներու միջեւ։ Վերջերս ցաւագին այնքան սուր հանգամանք մը ստացած է պայքարը որ օրաթերթի մը թղթակցութիւններ, առանց բացառութեան բոլորն ալ իրար հաստատող եւ իրար վարկաբեկող հասնին մեզ։ Կ'ամչնանք զանոնք հրատարակելու, որովհետև բոլորն ալ ապատուաբեր են մեզ ազգային ժանապատուութեան համար։

Հակառակ մեր ազդարարութեանց, երկու կողմերն ալ չի կրցան հասկնալ մեր ժողովուրդի փափուկ կացութիւնը եւ չի խորհեցան շարունակելու պայքարը։ Նոյնիսկ գտնուեցաւ թղթակցի մը, որ համարձակեցաւ սիւրիական թերթի մը մէջ յայտարարելու Տամասկոսի ազգային գործերը կանոնաւոր են եւ ոեւէ հակառակութիւն չի կայ։

Հաստատելու համար թէ որքան տխրանալի սուր է պայքարը եւ ինչպէս թղթակցին տեղեկութիւնները որոշ հիւրաբանութեան, ստորեւ հրատարակենք քանի մը նախադասութիւններ մեզի ղրկած մէկ թղթակցութենէն որ գուցէ պարոն թղթակիցին մոտիկ մէկ բարեկամն է.

«Շատ ցաւալի իրողութիւն թէ՝ կարգ մը մարդիկ բան գործած են խառնակելու ազգային գործերը՝ ըլլայ նիւթական կամ բարոյական գեղի վրայ։

«Ակ բաւական է պարոնին, որ միայն խիղճ ունենայ եւ վախցիր դատաստանեն զոր ազգին է ու հրայինը։

«Ո՞վ կրնայ երեւակայել հոյ ազգին ներսը կրող մէկէ մը որ երբայ առաջարկէ «Ապպազիէ» սրճարանը տիրոջ թէ, չեղեալ նկատէ, ի նպաստ ազգային վարժարանները կազմակերպելիք «Անգրանիկ Ֆիլմ»ի տրոյ հեռ Պէյրութ ստորագրուած պատանագրութիւնը.

«Ինչո՞ւ արդեօք այս ազատ ամօր պայքարը ազգին մէջ, որը լորիս է»։

«ԱԶԴԱԿ»Ի ՊԱՏՕՒԱԾՔՆԵՐԸ

ՄԻՐԶԱՅԻ ՏԵՍԻԼԸ

Այս գաղտնի ծուղակները այնքա՛ն բազմաթիւ էին կամուրջի մուտքին վրայ, որ մառախուղէն դուրս ելող ստուար բազմութենէն շատերը, կամուրջին վրայ յառաջանալու իրենց առաջին քայլերուն իսկ, կ'իյնային անոնց մէջ։ Դէպի կամուրջին կեդրոնը, անոնց թիւը կը նուազեր, բայց կրկին կը բազմանար անկէ դէպի միւս ծայրը երկարող միջոցին մէջ։

Արդարև կային մարդիկ — և անոնց թիւը խիստ քիչ էր — որոնք զանգաղուն քալուածքով մը կը շարունակէին իրենց ճամբան, փրփրած կամարներուն վրայէն և սակայն անոնք ալ յոգնած ու սպառած ըլլալով այնքա՛ն երկարատև քալուածքէ մը, իրարու ետեւէ վար կը թափուէին։

Պահ մը ինքնամփոփուած մնացի այս զարմանալի յօրինուածքին ու անոր ներկայացուցած իրերուն մեծ զանազանութեանց առջև։ Սիրոս խորունկ մելամաղձութեամբ մը լեցուեցաւ երբ տեսայ մի քանիներուն, երջանկութեան ու զուարթութեան մէկ առեւնին, անակնկալօրէն իյնալը. և անոնց յուսահատ ճիգերը՝ որ կ'ընէին զիրենք ազատելու համար ձեռք նետելով իրենց հանդիպած ո՛եէ բանի մը։

Կարգ մը մարդիկ կը յառաջանային երկինք նայելով ու մտաղաղ երեւոյթով մը, այլ սակայն, իրենց զննութեանց ընթացքին կը թաւալէին վար ու տեսողութենէ կ'անհետանային։

Ուրիշ բազմաթիւներ ալ խիստ եռանդով կը հետապնդէին երփներանգ պղպջակներ, որոնք իրենց աչքերուն առջև կը փայլփլային ու կը պարէին իրենց շուրջ։ Ցաճախ, երբ անոնք այս խափուսիկ իրերուն հասնիլ ու զայն բռնել կը կարծէին, իրենց քայլը կը սայթաքէր ու վար կը գահավիժէին։

Իրերու այս չիոթութեանց մէջ, շատեր նշմարեցի որոնք, իրենց ձեռքը եաթաղաններով (*), հոս ու հոն կը վազվզէին կամուրջին վրայ ու կը հրէին կարգ մը մարդիկը այնպիսի՛ ծուղակներու մէջ, որոնք անոնց ճամբուն վրայ չէին գտնուեր և որոնցմէ կրնային ազատուիլ իրենք, եթէ բռնութեամբ մղուած չըլլային հոն։

Ոգին, այս մելամաղձոտ տեսարանին առջև դիս խորհուրդներով պաշարուած տեսնելով, ըսաւ ինձ.

— Աչքերդ կամուրջէն վեր ա՛ռ և ըսէ ինձ եթէ դեռ ուրիշ բաներ ալ կը տեսնաս ու չես կրնար հասկընալ։

Վեր նայեցայ։

— Ի՞նչ նշանակութիւն ունին սա թռչուններուն բարձր թռիչքները, որոնք յարատեւօրէն կը սաւառնէին կամուրջին շուրջը, տարբերութիւն Անոնց մէջ կը տեսնես անզգներ, արծիւներ, ագռաւներ, ծովագռաւներ և, բացի ուրիշ շատ մը փետրաւոր էակներէն, նաև կարգ մը փետրաւոր փոքր տղաքներ, որոնք մեծ թեւերով կը թռչին կեդրոնի կամարներուն վրայ։

«Անոնք, ըսաւ Ոգին, Նախանձն են և Ագահութիւնը, նաև՝ Նախապաշարումը, Ցուսահատութիւնն ու Սէրը, նոյն և նման հոգերով և զգացումներով՝ որպիսիք կը տանջեն մարդկային կեանքը»։

Հոս խորունկ հառաչանք մը արձակեցի ու

— Աւա՜ղ, ըսի, մարդս ոչինչի համար միայն ստեղծուած է։ Անիկա այդքան թշուառութեան ու մահկանացութեան ենթարկուելէ, կեանքի մէջ չարչարուելէ յետոյ կուլ կը տրուի անողոք մահուան կողմէ։

Ոգին, կարեկցութեամբ լեցուած ինձ հանդիպ, հրաւայեց ինձ հրաժարիլ այդպիսի յոռի հայեցողութենէ մը։

— Ա՛լ մի նայիր մարդուն վրայ անոր գոյութեան առաջին շրջանին ու դէպի Յաւիտենականութիւն մեկնումին մէջ, ըսաւ ինձ, ակնարկդ նետէ՝ այն այն թանձր մշուշին մէջ, որմէ ներս, ջուրի հոսանքը կը տանի իր մէջ ինկած մահկանացուներէն քանի մը սերունդներ։

Աչքերս ուղղեցի դէպի ինձ հրաժայուած կողմը և — չեմ գիտեր արդեօք Բարի Ոգին գերբնական ուժով մը զօրացուցած էր զայն, թէ՝ չքացուած նոխտպէս տեսողութեանս անթափանցելի եղող մշուշին մէկ մասը, միայն թէ — տեսայ որ ձորը կը բացուէր իր ծայրագոյն մասին մէջ, կ'ընդարձակուէր ու կը ձևացնէր անծայրածիր ովկիանոս մը. և որ՝ ազամանդեայ հոկայ տպառամ մը, անոր մէջտեղէն անցնելով, զայն երկու հաւասար մասերու կը բաժնէր։

Ամբողջ տակաւին կը մնային անոր մէկ կէսին վրայ, այնպէս որ բան մը չի կրցայ նշմարել անոր մէջէն։ Բայց, միւս կէսը որ տեսանելի էր ինձ, անո՛ւն ովկիանոս մըն էր որ ունէր անթիւ կղզիներ, որոնք ծածկուած էին պտուղներով ու երփներանգ ծաղիկներով և շրջապատուած՝ հազարաւոր փոքրիկ ու փայլուն ծովակներով որոնք կը բաժնէին զանոնք իրարմէ։ Կրցայ տեսնել փառաւոր զրեստներ հագած ու գլուխներնին կեղեցիկ պսակներ դրած անձեր, որոնցմէ ոմանք կ'անցնէին ծառերու միջէն, ուրիշներ ընկողմանած էին ստրիւրներու եզերքին և կամ կը հանգչէին ծաղկի ածուներուն վրայ։ Կրցայ լսել երգեցիկ թռչուններու համերգին, ջուրերու գահավիժման, մարդկային ձայներուն և երաժշտական գործիքներուն իրար խառնուած ներդաշնակութիւնը։

Այսպիսի գեղատեսիլ տեսարանի մը գիւտին վրայ ուրախութիւն մը համակեց բոլոր էութիւնս։ Արժիւ մը թեւերը ունենալ փափաքեցայ որպէսզի կարենայի թռչիլ դէպի այդ երջանիկ վայրերը. սակայն Ոգին ինձ ըսաւ թէ՝ հոն առաջնորդողներուրիշ ճամբայ չկար այլ միայն՝ Մահուան լայն գռներ, զորս ամէն վայրկեան բաց կը տեսնէի կամուրջին վրայ։

«Այդ կղզիները, շարունակեց ան, որ այնքա՛ն գալար ու կանանչագեղօրէն տարածուած են քու առջեւդ և որոնցմով ովկիանոսին երեսը կէսկիսուած կ'երեւի տեսողութեանդ հասածիդ չափ, թիւով աւելի շատ են քան թէ՝ ծովեզերքի աւազները։ Հոս քու նշմարածներդ անդին, կան դեռ հարիւր հազարներորդ կղզիներ ևս, որ կը տարածուին այնքա՛ն հեռուն որոնց սահմանները դուրս կը մնան քու տեսողութենդ ու երեւակայութեանդ սահմաններէն։

Անոնք մանուրնէ վերջի տարարանքներն են այն բարի մարդոց՝ որոնք իրենց դերազանցած առաքինութեանց առատութեանն ու տեսակին համեմատ, կը բնակին այդ կղզիներուն մէջ, ուր առատ են ամէն տեսակ հաճոյքներ, յարմարցուած՝ անոնց մէջ հաստատուածներուն՝ ճաշակին ու կատարելութեան։ Իւրաքանչիւր կղզի առանձին դրախտ մ է որ պատրաստուած է իր մէջ բնակողներուն։ Ա՜խ, Սիրոս՝ մինչ այս բնակիչները ապրելու չեն նախատնձելի ըլլալու։ Մինչ հիմա ալ խորհելի կը թուի՝ քիչ այն կեանքը որ քեզի պատահեցաւ։ Թանկագին ընտրեալներ կ'ընծայէ այսպիսի վարձատրութիւն մը։ Մինչ պէտք է վախնալ մահէն, երբ ան քեզ պիտի փոխադրէ այնքա՛ն երջանիկ գոյութեան մը։ Մի՛ խորհիր թէ՝ մարդը ոչինչի համար ստեղծուած է երբ անոր վերապահուած է այսպիսի յաւիտենականութիւն մը։

Ես անբացատրելի հաճոյքով մը կը դիտէի այս երջանկալից կղզիները։

Պահ մը վերջ ըսի. «Ո՞վ Բարի Ոգի, կը պաղատիմ քեզի, հիմա ալ ինձ ցոյց տուր այն պաղտնիքները որոնք պահուած կը մնան ադամանդէ ժայռերու միջ կոմբրովիկիանոսը ծածկող մթին ամբերներուն տակ։»

Պատասխան մը չըսաւ Ոգիէն՝ եթէ ոչ ձայն հարցումս երկրորդ անգամ մ'ալ ուղղելու համար սակայն տեսայ որ անիկա արդէն բաժնուած էր ինձմէ ու չքացած։ Ցետոյ կրկին դարձայ դէպի այն տեսարանը՝ զոր երկար ատեն գնած էի. բայց, փոխանակ թաւալող ջուրի հոսանքին, կամարաձիգ կամուրջին և երջանկաբեր կղզիներուն, ուրիշ բան չի գտայ եթէ ոչ՝ Պաղտատի երկար ու խորունկ հովիտը, որ կղզիներուն վրայ, եղեգները, ուչխարներն և ուղտերը հանդարտօրէն կ'արածէին։

(Վերջ)

Թրգմ. ՎԱՀԱՆ ԿՈՐԻՒՆ

ՀՕՐՀ ՔԼԷՄԱՆՍՕ

Ամսոյս 24ին գիշերը Ֆրանսայի գերմարդը՝ Հօրհ Քլէմանսօ մեռաւ։ Միևնոյն գիշեր, մեռնելէն քիչ մը առաջ ան յայտարարած է որ զինք Թաղելու հօրը գերեզմանին մօտ և տոքի վրայ։ Ամբողջ պետական անձնաւորութիւններ եւ նոյն իսկ հանրապետութեան նախագահը ներկայ գտնուած են անոր բնակարանը մեռնելէն առաջ։

Քլէմանսօյի մահուան լուրը Պէյրութ հասաւ կիրակի օր կէս օրէն վերջ և բոլոր կառավարական հաստատութիւնները ի նշան սուգի սև դրօշ պարզեցին։ Երկուշաբթի օր երեք անգամ 21ական ձեռք թնդանօթի արձակուեցաւ Քլէմանսօի յիշատակին։

ԱՐԱՔ ՄԱՍՈՒԼ

ԷԼ ՊԱՏՐԻԱ

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ Կ'ՈՒԶԷ ԻՇԽԵԼ

ՆԱԽՈՐԴ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆԵՐՈՒ ԶԵՌՔՆ ԷՐ

Նախարարական յայտարարութեան առաջին նախագասութիւնը հետեւեալն էր. «Մենք կառավարութիւնը կ'ուզենք իշխող և կառավարող ընել»։

Այս յայտարարութեամբ Պ. Էմիլ Էոտէն ըսել կ'ուզէ որ հին կառավարութիւնները երեսփոխանական ժողովին միջամտութեանց նիստակայ էին և անպատասխանատու. կառավարողը երեսփոխանական ժողովն էր։ Այս շատ ճիշդ է. անցեալի մէջ ընտրութիւններն ալ աշխոյժնկութիւնները կ'ըլլային երեսփոխաններու խորհուրդով։ Անշուշտ մենք չենք ըսեր թէ բոլոր երեսփոխանները ալ անանկ էին, բայց շատերը իրենց շահերը կը տեսապահէին։

Պ. Էոտէն առաջ երեսփոխանը և դիտէ երեսփոխաններու գործունութիւնները և գիտնալով որ յաջիկայէն բաղխումներ պիտի ունենայ երեսփոխաններու դեմ, երբ անոնք ուզեն առաջուան պէս ամբիծմանել և աղցել կառավարութեան գործերուն, տիմակուրեէ այդ անոնը կ'ուզէ գնել, ինչպէս Պ. Փուանքարէն անցեալի մէջ Ֆրանքը բարձրացնելու համար ըրաւ։

Այս շատ լաւ, բայց շատեր ալ կը վախնան որ եթէ այդքան ամրոշ չափով ազատութիւն տրուի կառավարութեան, գայլ արդիւնքը դէշ ըլլայ։ Սակայն ամէն պարագայի տակ մեր երկիրը անհրաժեշտօրէն պէտք ունի ուժեղ կառավարութեան մը. մենք կը յուսանք որ ներկայ կառավարութեան խնդիրը չի պիտի թոյլատրէ որ դէշ գործեր ընեն և բոլորը միասնակ պիտի աշխատին փրկելու համար մեր երկիրը և ժողովուրդը իր ներկայ անբաղձալի դրութենէն։

ԷԼ ՊԱՏՐԻԱ

ԱՐԴԱՐՈՒԹԵԱՆ ԱՐՇԱԼՈՅՍԸ

Ամբողջ ժողովուրդը Ռէժիի վերացումը կը պահանջեն։ Ժողովուրդի ձայնը, Աստուծոյ ձայնն է։

Սա ուրբաթ օր ժողովուրդը սէրայի առջև ցոյց տուաւ իր այդ ցանկութիւնը, երբ կը պոռար թէ՝ Ռէժիի վերացումը կը պահանջեն։ Նմանապէս Բարձր Գոմիսէրութեան և Լիբանանի կառավարութեան ուղղուած հեռագիրները կը պահանջեն որ ծխախոտի մշակութիւնը ազատ ըլլայ։ Ժողովուրդը այնքան պոռաց ուրբաթ օր, որ այլեւս ձայներնին չի լսեր։ Այս կերպով ժողովուրդը ներկայ կառավարութեան հայրենասիրութիւնը կը գովէ, որովհետեւ առաջուանները ընդհանուրին շահը նկատի չէին առներ։

Որքան ալ թերութիւններ և սխալներ գտնուին Պ. Էմիլ Էոտէն ծրագրին մէջ, բայց այս մէկը՝ Ռէժիի խնդիրը կը գոցէ իր մեւս պակասները։ Կառավարութիւնը ուրեմն, իր կարելին ըրաւ, այժմ կը մնայ երեսփոխանական ժողովին որ հաստատէ կառավարութեան որոշումը և միատեղ աշխատի։

Եթէ կառավարութիւնն ու երեսփոխաններն ժողովը չաշխատին և չիրականացնեն իրենց վրայ դրուած յոյսերը, ժողովուրդը կրնայ զիրենք վար առնել և ցուցնել իր տենչութիւնը։

Երեսփոխանական ժողովին կ'աղաչենք որ ժողովուրդի կամքին հակառակ չերթայ և չուտով հաստատէ Ռիժիի վերացման որոշումը։ Եթէ երեսփոխանները ենթարկուին սրժաբներուն, ազգին դաւաճանները կ'ըլլան և ոտնակոխ կ'ընեն ժողովրդի կամքը։

ԷԼԻՃ ՊԱ.

ՍԻՆԷՄԱ՝ ԹԷ ԺՈՂՈՎ

Տամասկոսի «Էլիճ պա» թերթին խմբագիրը, զոր ուրբաթ օր երեսփոխանական ժողովին ներկայ գտնուելու համար մուցած էր ոստիկանի մը կողմէ։ Խմբագիրը հաստատելու համար թէ ինք լրագրող է, գրպանէն կը հանէ սինէմայի ներկայացումներուն ազատ մուտք ունենալու համար թերթի տնօրէնութեան կողմէ իրեն տրուած քարթը։ Ոստիկանը յարգալից վերաբերմամբ ներս կը հրամցնէ։

Այս առթիւ խմբագիրը կը գրէ իր թերթին մէջ.—

«Ահա Լիբանանի երեսփոխանական ժողովին ուրբաթ օրուան նիստը ճիշդ սինէմայի մը չափ հետաքրքիր եղաւ, մերթ քմծիծաղ և մերթ ցրտաշունչ։ Կառավարութիւնը գուրսը քննադատողներուն բերանները այնտեղ կղպուեցան և ոչ ոք բառ մը կրցաւ արտասանել»։

ԹԻՒՐԻՈՅ ԵՒ ՍԻՒՐԻԱԿԱՆ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԴԱՇՆԱԳԻՐ

Սիւրիոյ եւ Լիբանանի մոխայինը ընդհ. ճնշիչ Պ. Մերլենկի, ճանի մը ամիս առաջ Էնկիւրի մեկնած էր բրօ-սիւրիական առեւտրական դաշնագիր մը կնքելու համար։ Պատուիրակներու միջեւ համաձայնութիւն մը գոյացած էր, որուն պատճառները դրկուած էին երկու հեռաւոր կառավարութիւններու առ ի ճնշութիւն եւ վաւերացում։

Այժմ կ'իմանանք որ Բարձր գոմիսերութեան եւ Էնկիւրիի միջեւ սկսած են ուղղակի բանակցութիւններ, եւ կ'ըսուի թէ մօտ օրեն կը ստորագրուի բուն դաշնագիրը։

ՊԷՅՐՈՒԹԷՆ ՏԱՄԱՍԿՈՍ

Անցած շաբաթուան ընթացքին Տամասկոսեն Պէյրութ փոխադրուած է 1,788 100 միլ. ուտելիք. 275,000 միլ. բանջարեղէն, 61,000 միլ. գետնախնձոր, 169,000 միլ. ալիւր, 10,000 միլ. պուլղուր, 5,000 միլ. գինի, 7,000 միլ. գորգ եւ մնացեալը ուտելիքներ եւ հասիկներ։

Միեւնոյն ժամանակամիջոցին Պէյրութեն Տամասկոս փոխադրուած են 2,249,000 միլ. ապրանքներ. 550,000 միլ. սիմէնթ, 67,000 միլ. երկաթ, 131,000 միլ. փայտ, 28.000 միլ. բենզին, 11,000 բուլդ, 29,000 միլ. ալիւր, 157,000 միլ. շաքար, եւ 68,000 միլ. բրինձ։

ԱՌԱՆՑ ԱՆՑԱԴՐԻ

Արքին Դրիգոր անուն հայ մը Գալեսիինեն Լիբանան առանց անցագրի եկած ատեն, Նահուրայի պանակներուն կողմէ ձերբակալուեցաւ եւ Պէյրութ դրկուեցաւ։

ՈՍՏԻԿԱՆԱԿԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎ

Ամսոյս 28ին, Բարիզի մէջ գումարուելիք ոստիկանական միջազգային հանձնաժողովին Լիբանանը պիտի ներկայացնի, Բարձր Գոմիսերութեան ընդհ. ապահովութեան տնօրէն Պ. Պիւշիս որ արձակուրդով Ֆրանսա կը գտնուի։

ԻՆԹԵՆՍԱՐԺԻ ԱՐԴԱՆ

Նախիմ Խալիլ անուն վարիչին վարած իմնճատարը Սայտայի նամբուն վրայ կը շրջի եւ նամիորդներուն մէկը կը վիրաւորուի եւ մէկ տարեկան աղջնակ մը կը մեռնի։

ՀԱՅ ԴԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

Առջի օր բերքիս տէր եւ տնօրէնը երկար տեսակցութիւն մը ունեցաւ Ամեր. նպաստամատոյցի Սիւրիոյ տնօրէն Մր. Մարշին հետ եւ անոր մանրամասն տեղեկութիւններ տուաւ Թիւրիոյ մէջ հայերուն հանգիպ ըսկսած նոր հալածանքին եւ Թիւրքիայեն սիւրիական սահման քաշուող հայերու թշուառութեան մասին։

Այս ընդարձակ տեղեկութիւններէ վերջ խնդրուեցաւ Մր. Մարշէն որ բարի ըլլայ անմիջապէս հաղորդել Նիւ Եորք այս տխուր կացութիւնը եւ օգնութիւն խնդրել, այլապէս շատ ողբերգական վախնան մը անխուսափելի պիտի ըլլայ։

Սինչ այդ կը խնդրուի Հալէպի Առաջնորդարանեն որ պէտք եղած լրացուցիչ տեղեկութիւնները հաղորդէ մասնաւորապէս, Հալէպ հասնող հայ գաղթականներու մասին։

ՍԱՀՄԱՆԻ ՄՆԱՑՈՒՆ ՑԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԻՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ

«Լ'Օրիան» ին

Թրէօ-սիւրիական սահմանի մնայուն յանձնախումբը, որ 30 նոյեմբերին ժողով գումարած էր Պէյրութի մէջ, իր աշխատանքները աւարտելէ յետոյ ցրուած է 20 նոյեմբերին։ Յանձնախումբը իր գումարած 16 նիստերու ընթացքին, մեծ գործ մը գլուխ հանած է որ շատ կարեւոր արդիւնքներ յառաջ պիտի բերէ։ Սենիկա գործադրութեան դրած է վերջին 29 յունիսին Անգարայի մէջ ստորագրուած բարի դրացութեան բրօթոքոլը, եւ հաստատած անոր տրամադրութիւններէն կարգ մը յօդուածներ որ կը վերաբերին սահմաններու խաղաղութեան պահպանման, աւազակութեանց ճնշումին, եւ ամէն տեսակ անբաղձալի ու գրգռիչ տարրերուն հեռացման եւ զինաթափման։ Սահմանային շրջաններու մէջ ստացուածք եւ սահմանի այս կամ այն կողմը երթեւեկութեան իրաւունք ունեցող բնակիչները, պիտի կրնան, սովորական տուրքերը վճարելով, ըստ պարագային, սահմանեն ինկ կամ տասը միլիոմէթր խոր գօտի մը մէջ այս կամ այն կողմը երթեւեկել եւ օգտուիլ այն իրաւունքներէն որոնցմէ մինչեւ ցարդ զրկուելով վնասուած էր։

Վերջապէս յանձնաժողովը նիմը դրաւ այնպիսի կազմակերպութեան մը որ սահմանուած է սերմ գործակցութիւն մը ապահովել թուրք եւ սուրիական իշխանութեանց միջեւ։

ՄԱՀՄԻՍԱՆ ՎՃԻՌ

Նահուրայի մէջ, ճանի մը ամիս առաջ մեծ ոնիր մը գործուած էր։ Ֆրանսացի 16 տարեկան պատանի մը ձօրն Տաղէր անուն մէկու մը կողմէ բռնաբարուելէ վերջ, մորթուած էր տեղւոյն վրայ։

Երկուշաբթի օր խառն դատարանը տուաւ իր վճիռը, մահուան դատապարտելով ոճրագործը։ Ձօրն Տաղէր վճիռը լսելուն պես սկսած է խենթի պէս պոռալ «անմեղ եմ, արիւնս ձեր վզին»։ Ոճրագործին հայրը եւս իսկոյն գետին ինկած եւ մարած է։

ԽԵՆԹ ԿԻՆ ՄԸ ԱՆՁՆԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ ԿԸ ՓՈՐՁԷ

Վերտէ Պինք Ազիզ անուն կին մը որ ճանի մը օրէ իվեր խենթութեան նոպաներ կ'ունենար, կիրակի օր գարանթինայի կողմը պտոյտի կ'երթայ եւ երբ կը տեսնէ կապած ալիւրները, իմզինքը անոնց մէջ կը նետէ։ Շուտով օգնութեան կը հասնին եւ զայն կ'ազատեն ալիւրներու բերանէն, բայց կինը կը պոռայ «բոդէմ զիս. չեմ ուզեր ապրիլ»։

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՆԱԽԱՐԱՐ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ՎԻՃԱԲԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ Կ'ԵՐԿԱՐԱՁԳՈՒԻՆ

ԴԱՀԼԻԱՅԻ ԾՐԱԳԻՐՆԵՐԸ

Անցած ուրբաթ օր, կէսօրէ վերջ, ժամը 3ին, երիտասարդական ժողովը գումարուեցաւ՝ լսելու նախարարական յայտարարութիւնը։ Փոքր Սէրայի շուրջ տասնեակներով սատիկաններ շարուած կը հսկէին կարգապահութեան և կը հնարանէին ծովածաւալ բազմութիւնը, որ խնդուած էր պուրճի հրապարակին վրայ։

Ժողովրդական բուռն ծափերու տեղատարափին՝ մէջ դէպի Սէրայ մուտք գործեց Վարչապետ Էմիլ Էոտէն և ուղղակի առաջնորդուեցաւ երեսփոխանական ժողովի դահլիճը, ուր եւս լեցուած էին լրագրողներ և հրաւիրեալներ։ Ժողովի նախագահը Շէյխ Մուհամէտ Ճիսր բացաւ ժողովը եւ հրաւիրեց կարգաց նախարարական յայտարարութիւնը։ Արդարադատութեան նախարար Պ. Ապուսուան արաբերէն լեզուով կարգաց յայտարարութիւնը։ Կարգ մը կէտերու շուրջ բացատրութիւններ պահանջելէ եւ լուսաբանուելէ վերջ, «Մուսարաթ»ի տնօրէն երեսփոխան Պ. Միշէլ Զաքքուր պահանջեց որ ժողովին 15 օր պայմանաժամ տրուի քննելու համար յայտարարութեան գանազան կէտերը։ Վարչապետ Պ. Էոտէ սիրով ընդունեց եղած առաջարկը, և Պ. Ապտալլա Իսաքի առաջարկութեամբ որոշուեցաւ 15 հոգիանոց յանձնախումբի մը յանձնել քննութիւնը։

Այս նախարարական ընդարձակ յայտարարութեամբ, Լիբանանի դէպքերը տնտեսութիւններ տալէ վերջ երկրի կառավարական ներկայ յանձնումներուն և վարչական ձեւերուն շուրջ, կ'առաջարկէ կրճատման ենթարկել կարգ մը գայմագամութիւններուն ու միւդիրութիւնները և ապահովել որոշ խնայողութիւններ։ Արդարադատութեան կազմակերպութեանց մասին խօսելով, նախարարաց խորհուրդը բոլորովին աւելորդ կը գտնէ Լիբանանի մէջ բազմաթիւ դատաւորներ և դատարանները և կ'որոշէ 150 դատաւորներու թիւը 50ի զեղչել, 10 նախագահ ատեաններու տեղ 5 և մի մրայն 3 ոճրագատ և վճռաբեկ Ատեաններ։

Կրթական և առողջապահական նախարարութանց ծախքերուն մէջ հակայ կրճատումներ առաջարկելէ վերջ, յայտարարութիւնը առնոնց փոխան անհրաժեշտ կը գտնէ երկրագործութեան եւ առեւտուրի զարգացումը և Ռիժիի մենաշնորհին վերացումը։

Ի վերջոյ նախարարաց խորհուրդը կը պահանջէ կատարեալ լիազօրութիւն գործադրելու համար իր յայտարարութեան կէտերը։

ԹԻՒՐՔԻՈՅ ԵՒ ՍԻՒՐԻԱԿԱՆ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԴԱՇՆԱԳԻՐ

Սիւրիոյ եւ Լիբանանի մոխայինը ընդհ. ճնշիչ Պ. Մերլենկի, ճանի մը ամիս առաջ Էնկիւրի մեկնած էր բրօ-սիւրիական առեւտրական դաշնագիր մը կնքելու համար։ Պատուիրակներու միջեւ համաձայնութիւն մը գոյացած էր, որուն պատճառները դրկուած էին երկու հեռաւոր կառավարութիւններու առ ի ճնշութիւն եւ վաւերացում։

Այժմ կ'իմանանք որ Բարձր գոմիսերութեան եւ Էնկիւրիի միջեւ սկսած են ուղղակի բանակցութիւններ, եւ կ'ըսուի թէ մօտ օրեն կը ստորագրուի բուն դաշնագիրը։

ՊԷՅՐՈՒԹԷՆ ՏԱՄԱՍԿՈՍ

Անցած շաբաթուան ընթացքին Տամասկոսեն Պէյրութ փոխադրուած է 1,788 100 միլ. ուտելիք. 275,000 միլ. բանջարեղէն, 61,000 միլ. գետնախնձոր, 169,000 միլ. ալիւր, 10,000 միլ. պուլղուր, 5,000 միլ. գինի, 7,000 միլ. գորգ եւ մնացեալը ուտելիքներ եւ հասիկներ։

Միեւնոյն ժամանակամիջոցին Պէյրութեն Տամասկոս փոխադրուած են 2,249,000 միլ. ապրանքներ. 550,000 միլ. սիմէնթ, 67,000 միլ. երկաթ, 131,000 միլ. փայտ, 28.000 միլ. բենզին, 11,000 բուլդ, 29,000 միլ. ալիւր, 157,000 միլ. շաքար, եւ 68,000 միլ. բրինձ։

ԱՌԱՆՑ ԱՆՑԱԴՐԻ

Արքին Դրիգոր անուն հայ մը Գալեսիինեն Լիբանան առանց անցագրի եկած ատեն, Նահուրայի պանակներուն կողմէ ձերբակալուեցաւ եւ Պէյրութ դրկուեցաւ։

ՈՍՏԻԿԱՆԱԿԱՆ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎ

Ամսոյս 28ին, Բարիզի մէջ գումարուելիք ոստիկանական միջազգային հանձնաժողովին Լիբանանը պիտի ներկայացնի, Բարձր Գոմիսերութեան ընդհ. ապահովութեան տնօրէն Պ. Պիւշիս որ արձակուրդով Ֆրանսա կը գտնուի։

ԻՆԹԵՆՍԱՐԺԻ ԱՐԴԱՆ

Նախիմ Խալիլ անուն վարիչին վարած իմնճատարը Սայտայի նամբուն վրայ կը շրջի եւ նամիորդներուն մէկը կը վիրաւորուի եւ մէկ տարեկան աղջնակ մը կը մեռնի։

ՀԱՅ ԴԱՂԹԱԿԱՆՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

Առջի օր բերքիս տէր եւ տնօրէնը երկար տեսակցութիւն մը ունեցաւ Ամեր. նպաստամատոյցի Սիւրիոյ տնօրէն Մր. Մարշին հետ եւ անոր մանրամասն տեղեկութիւններ տուաւ Թիւրքիոյ մէջ հայերուն հանգիպ ըսկսած նոր հալածանքին եւ Թիւրքիայեն սիւրիական սահման քաշուող հայերու թշուառութեան մասին։

Այս ընդարձակ տեղեկութիւններէ վերջ խնդրուեցաւ Մր. Մարշէն որ բարի ըլլայ անմիջապէս հաղորդել Նիւ Եորք այս տխուր կացութիւնը եւ օգնութիւն խնդրել, այլապէս շատ ողբերգական վախնան մը անխուսափելի պիտի ըլլայ։

Սինչ այդ կը խնդրուի Հալէպի Առաջնորդարանեն որ պէտք եղած լրացուցիչ տեղեկութիւնները հաղորդէ մասնաւորապէս, Հալէպ հասնող հայ գաղթականներու մասին։

ՍԱՀՄԱՆԻ ՄՆԱՑՈՒՆ ՑԱՆՁՆԱԽՈՒՄԲԻՆ ԱՇԽԱՏԱՆՔՆԵՐԸ

«Լ'Օրիան» ին

Թրէօ-սիւրիական սահմանի մնայուն յանձնախումբը, որ 30 նոյեմբերին ժողով գումարած էր Պէյրութի մէջ, իր աշխատանքները աւարտելէ յետոյ ցրուած է 20 նոյեմբերին։ Յանձնախումբը իր գումարած 16 նիստերու ընթացքին, մեծ գործ մը գլուխ հանած է որ շատ կարեւոր արդիւնքներ յառաջ պիտի բերէ։ Սենիկա գործադրութեան դրած է վերջին 29 յունիսին Անգարայի մէջ ստորագրուած բարի դրացութեան բրօթոքոլը, եւ հաստատած անոր տրամադրութիւններէն կարգ մը յօդուածներ որ կը վերաբերին սահմաններու խաղաղութեան պահպանման, աւազակութեանց ճնշումին, եւ ամէն տեսակ անբաղձալի ու գրգռիչ տարրերուն հեռացման եւ զինաթափման։ Սահմանային շրջաններու մէջ ստացուածք եւ սահմանի այս կամ այն կողմը երթեւեկութեան իրաւունք ունեցող բնակիչները, պիտի կրնան, սովորական տուրքերը վճարելով, ըստ պարագային, սահմանեն ինկ կամ տասը միլիոմէթր խոր գօտի մը մէջ այս կամ այն կողմը երթեւեկել եւ օգտուիլ այն իրաւունքներէն որոնցմէ մինչեւ ցարդ զրկուելով վնասուած էր։

Վերջապէս յանձնաժողովը նիմը դրաւ այնպիսի կազմակերպութեան մը որ սահմանուած է սերմ գործակցութիւն մը ապահովել թուրք եւ սուրիական իշխանութեանց միջեւ։

ՄԱՀՄԻՍԱՆ ՎՃԻՌ

Նահուրայի մէջ, ճանի մը ամիս առաջ մեծ ոնիր մը գործուած էր։ Ֆրանսացի 16 տարեկան պատանի մը Ձօրն Տաղէր անուն մէկու մը կողմէ բռնաբարուելէ վերջ, մորթուած էր տեղւոյն վրայ։

Երկուշաբթի օր խառն դատարանը տուաւ իր վճիռը, մահուան դատապարտելով ոճրագործը։ Ձօրն Տաղէր վճիռը լսելուն պես սկսած է խենթի պէս պոռալ «անմեղ եմ, արիւնս ձեր վզին»։ Ոճրագործին հայրը եւս իսկոյն գետին ինկած եւ մարած է։

ԽԵՆԹ ԿԻՆ ՄԸ ԱՆՁՆԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ ԿԸ ՓՈՐՁԷ

Վերտէ Պինք Ազիզ անուն կին մը որ ճանի մը օրէ իվեր խենթութեան նոպաներ կ'ունենար, կիրակի օր գարանթինայի կողմը պտոյտի կ'երթայ եւ երբ կը տեսնէ կապած ալիւրները, իմզինքը անոնց մէջ կը նետէ։ Շուտով օգնութեան կը հասնին եւ զայն կ'ազատեն ալիւրներու բերանէն, բայց կինը կը պոռայ «բոդէմ զիս. չեմ ուզեր ապրիլ»։

ՖՕՂԻ ԿԱԶԻՒՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

ՁԳԱՅՍՑՈՒՆՑ ՅԱՅՏՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

Ինչպէս հաղորդած էինք մեր նախորդ թիւով, Դամասկոսի մէջ սկսած է գատաւարութիւնը ազգայնական պետ Ֆօղի Կաղիի սպանութեան։ Առաջին գատաւարութիւնը որ տեղի ունեցաւ անցած չորեքշաբթի օր, ամբողջ սրահն ու դուրսը լեցուեցաւ խուռն բազմութեամբ մը։

Ժամը ճիշտ 8ին դատարան բերուեցաւ մեծ ոճրագործը (ինչպէս կը կոչեն թերթերը) Տիկին Կաղի և կէս ժամ վերջ ալ Վէճիհ, Բիտա և Միւնիր Կաղիները, զոհին հօրեղբորորդիները։ Դատարանի սրահը ծայրէ ծայր լեցուցած էին լրագրողներ, փաստաբաններ և ուսանողներ։ Ժամը 9ին սկսաւ դատաւարութիւնը։

Նախ իւրաքանչիւր ամբաստանեալ հարցաքննուեցաւ ճշդելու համար իրենց ինքնութիւնները եւ տարիքները։ Բիտա Կաղին յայտարարեց որ ինք 17 տարեկան է և ուսանող։ Իսկ Տիկ. Կաղին յուզուած ձայնով մը ըսաւ թէ ինք 22 տարեկան է երեք զաւակներու մայր և 5 ամսու ալ յղի է։

Դատաւորը տեսնելով որ հնարաւորութիւն չիկայ այդքան խուռն բազմութեան մը ներկայութեան շարունակել գատաւարութիւնը, հաճաձայն օրէնքի տրամադրութեանց որոշեց գռնիկ կատարել դատաւարութիւնը։ Սրահը պարպուեցաւ և դատաւարութիւնը սկսաւ շարունակուիլ գռնիկ։

Առաջին հարցաքննուողը եղաւ Տիկին Լաթիֆէ Կաղին, որ հետեւեալ զղայացուցց յայտարարութիւնները բրաւ.

— Երբ Ֆօղի Կաղին վռնտեց Բիտան այն օրը՝ որուն յաջորդող առաւօտ մենք Պաալպէք պիտի երթայինք, ան փորձարութենէ կը տառապէր. Բիտան եկաւ և ինձ յայտնեց որ երեք օրով յետաձգենք մեր ճամբորդութիւնը։ Ան վերջը ի ծի գեղատատ մը տուաւ և ըսաւ որ անիկա պիտի երկարաձգէ ամուսնոյս փորձարութիւնը. գեղատատը առնելէն ժամ մը վերջ Ֆօղին մեռաւ։

Նախագահ.— Երբ դուք Բիտային հետ Պէյրութի գացիք և պարտէզները պտոյտի ելաք, իրար կը սիրէի՞ք։

Լաթիֆէ.— Շատ։

Նախագահ.— Եւ դուն կը սիրէի՞ր Բիտան։

Լաթիֆէ.— Բնականաբար...

Նախագահ.— Դուն ինչպէ՞ս սիրտ ունեցար մեռցնելու քու ամուսինդ որ ամբողջ ազգը զինք կը պաշտէր։

Լաթիֆէն արցունքոտ աչքերով պատասխանեց և ըսաւ որ ինք կը կարծէր թէ պարզ լուծողական մըն էր գեղատատը։

Երբ Լաթիֆէն դատարանի մէջ իր այս յայտնութիւնները կ'ընէր, Մէրճիի հրապարակին վրայ հաւաքուած բազմութիւնը կը պոռար՝ մահ, մահ։

Վերջը սկսաւ գեղագործ միւնիր Կաղիի հարցաքննութիւնը, որուն բրով պատրաստուած էր սթրիքնինի գեղատատը։ Իրեն ուղղուած հարցումին պատասխանելով Միւնիր յայտնեց որ Վէճիհ Կաղին իւմէ առնետներու և օձերու տալու համար ուղած էր այդ թոյնը։

Յետոյ նախագահը Լաթիֆէին դառնալով հարցուց թէ՝ ինք ինչպէ՞ս գիտէր որ այդ թոյնը Տրաեա գիւղին մէջ չունի մը վրայ փորձուած էր։ Լաթիֆէն պատասխանելով ըսած է.

— Ինծի Բիտան ըսաւ որ գիւղացիներուն հետ վէճ մը ունեցած է չունի մը թունաւորած ըլլալուն համար։

Վէճիհ Կաղին երբ հարցաքննութեան եկաւ ամէն բան ուրացաւ և յայտարարեց որ ինք ոչ Բիտային հետ կը տեսնուի, ոչ Ֆօղի Կաղիի սպանութենէն լուր ունի և ոչ ալ ինք թոյն պատրաստել տուած է։

Նախագահ.— Վերջապէս անմե՞ղ եք բոլորովին։

Վէճիհ.— Ամբողջովին։

Նախագահը դառնալով Լաթիֆէին ըսաւ.

— Դուն ինչպէ՞ս միւսլիման ես որ ազատօրէն կը տեսնուիս էրբիկ մարդոց հետ։

— Ամուսինս անտարբեր էր այդ մասին։

Ամենավերջը հարցաքննուեցաւ Բիտան՝ Տիկին Կաղիի սիրահարը և յայտարարեց.

— Ես սպաննիչն եմ իմ հօրեղբօրս. ես Վէճիհին խաբուեցայ. ես ոչ մէկ սիրտ յարաբերութիւն ունիմ Լաթիֆէին հետ. Լաթիֆէն անմեղ է։

Դատաւորը գիտել տուաւ անոր որ իր նախկին յայտարարութիւնները բոլորովին տարբեր էին։

Բիտա.— Ինծի հօրաքոյր մը այնպէս ըսել տուաւ, յայտնելով որ այդ կերպով պիտի թեթեւնար յանցանքս և երբ այլեւս կորսուած եմ, ճշմարտութիւնը խօսելու կ'ըստիպուիմ։

Նախագահ.— Բայց Լաթիֆէն ինքը յայտնեց որ դուն զինքը կը սիրէիր։

Լաթիֆէ.— Ինքն էր որ խոստացաւ ամուսնանալ ինձ հետ...

Դատավարութիւնը յետաձգուեցաւ յառաջիկայ ամսուն 11ին։

ԹԷՅ ՍԷՅԼԱՆ

ԹԱՆԿԱՆ

Ամենարնիր թէյ

Հոտաւէտ թէյ

Խնայողական թէյ

Աժան թէյ

Փնտռեցէք ամէն կողմ կապարեայ բաքէթներու մէջ։

Գործակալներ կ'ուզուի՝ Սիւրիոյ Լիբանանի եւ Իրանի համար։

Դիմել՝ Յ. ՓՈՐՍՈՒԴԵԱՆի
B. P. 427 Պէյրութ

ՄԱՄՈՎԻ ՏԱԿ Է

ՍԱՀԱԿ-ՄԵՍՐՈՊ

ՅՅԲԵՆԱՐԱՆ-ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆը
ԳԻՆ 10 Ս. Դ.

Դպրոցներու Հոգաբարձութեանց կողմէ տրուած ապոպրանքներուն մասնաւոր զեղչ, ինչպէս նաեւ՝ գրավաճառներուն և մեծաքանակ գնողներուն։

Ամենալաւագոյն եւ դիւրուսոյց մեթոտով

Պատրաստեց՝
ՄԻՀՐ. Ս. ՆԱԶԱՐԵԱՆ
Ապոպրանքները ԿԱՆԽԻԿ։
Հասցէ.—
Mihran S. Nadjarian
B. P. No 602
Beyrouth (R. L.)

ՍԱՀԱՐԱՆ ՊԷՅՐՈՒԹԻ
26 ՆՈՅԵՄԲԵՐ 1929

Եգիպտական ոսկի .ս. դ.	632
Սթերլին	617
Տոլար	126,50
Օսմ. հնչ. ոսկի	550
Ֆրանս. » »	478
անգլ. » »	613
Թուրքական թղթ	60
» Պ. Օ.	145
» արծաթ մէճիտ	43
Սուրիական ոսկեդրամ	18,18
1886 Դր. Ֆօնս. ս. դրմ.	19,50
» 1903 »	14,25
» 1911 »	13,75

Ուէֆիրեան եղբարք, Թէլեֆօն 20—25

ՈՐԲ. ԸՆԴՀ. ՄԻՈՒԹԻՒՆ

Գիշերային վարժարանի դասաւանդութիւններ, ժամը 7,30—9,30

1.— Որբ. Ընդհ. Միութեան ակումբին մէջ, երեքշաբթի, հինգշաբթի եւ ուրբաթ օրեր։

2.— Ազգ. վարժարան՝ քաղաք. երկուշաբթի, չորեքշաբթի եւ ուրբաթ։

3 — Պասատ, արհեստաւոր տղոց ակումբ. երկուշաբթի, չորեքշաբթի եւ ուրբաթ։

4.— Ճիսէյէի արհեստաւոր տղոց ակումբ. երկուշաբթի, չորեքշաբթի եւ հինգշաբթի։

Որ դասատուութիւն հայերէն, արաբերէն, Ֆրանսերէն, անգլիերէն, բուսաբանութիւն եւ դերձակներու յատուկ ձեւագիտութիւն դասեր։

Նուագախումբի փարձեր

Երեքշաբթի, հինգշաբթի եւ ուրբաթ իրիկունները ժամը 7,30—9,30, Որբ. Ընդհ Միութեան ակումբին մէջ։ Պատրաստ է մասնակցելու բոլոր ազգային եւ օտար ձեռնարկներու, եթէ տարաբ մը առաջ պայմանաւորուին իր հետ։

Գրադարանը կը բացուի

Կիրակի կէսօրէ վերջ ժամը 2—5, Չորեքշաբթի իրիկուանը ժամը 8—9, Նոյ. 26, հինգշաբթի իրիկուանը ժամը 8—9,30 առողջապահական դասախօսութիւն Որբ. Ընդհ. Միութեան ակումբին մէջ (մանրամասնութիւններ տեղւոյն վրայ)։

Դեկ. 1, Կիրակի կէսօրէ առաջ ժամը 10.30, Անդամական ընդհ. ժողով։ Կէսօրէ վերջ ժամը 3ին յանձնախումբերու վարչութենց խարհրդակցութիւն։ Իրիկուանը ժամը 8ին, կը տօնուի Ռնկեղէն Կանոնի Հիրակի։

Որբ. Ընդհ. Միութեան կիսեռակաւորութիւնը ու ամէն յարմարութիւնը օժտուած սրահը վարձու կը տրուի մասնաւոր պայմաններով։ Որբուհիներու յատուկ հաւաքոյթներ ու գործունէութիւններ կ'ակնկալեն, ուստի բոլոր որբուհիները կը հրաւիրուին ամէն կիրակի կէսօրէ վերջ հաւաքուիլ Միութեան ակումբը։

Վարչութիւն
Որբ. Ընդհ. Միութեան

ՀԱՅ ԱՐԻ

Օրկան Ֆրանսայի Հայ Սկաուտներու Միակ հայ մարմնամարզական թերթ
Տարեկան բաժնեգին Միւրիա՝ 25 Ֆ.
Զեռքէ հասը 2,5 »
Դիմել՝ ՀՐԱՆԴ ԱՊԱՃԵԱՆ
B. P. 879, Beyrouth

ՀԱՅՐԱՊԱՏ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴՈՒՆ ԵԿԵՂԵՑԻՆ ԿԻՑ

ԲԱԹԻՍԱԼԸՐԻ «ԷՐԻՏՕՐ»

ՀԱՐՍԱՆԻՔ, ԿՆՈՒՆՔ, ՆՇԱՆՏՈՒՔ, ԵՐԵԿՈՅՔ ԵՒ ՑԵՐԵԿՈՅՔ ՀՈՒՆԵՑՈՂՆԵՐ, ԵԹԷ ԿՈՒԶԷՔ ԶԵՐ ՀԻՒՐԵՐԸ ՄԱՔՈՒՐ ԵՒ ՃԱՇԱԿԱՒՐ ԶԵՒՈՎ ՀԻՒՐԱՍԻՐԵԼ, ԱՅՑԵԼԵՑԷՔ ԱՆԳԱՄ ՄԸ ՄԻԱՅՆ ՄԵՐ ՆՈՐ ԲԱՑԱՄ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԲԱԹԷՍԸՐԻՆ

ԱՆ

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԱՇԽԱՏԱՒՈՐԱԿԱՆ ԴԱՀԼԻՃԸ ԵՒ ԾԱՅՐԱՅԵՂՆԵՐԸ

Լոնտոն.—Մր. Մաքտոնալտ խորհրդարանական աշխատաւորականներու ժողովին ներկայ գտնուեցաւ, ջանալով պատնէշ հաստատել որ գործաւորական ապահովութեան նոր օրինագծին մէջ միակ ճակատ մը ցոյց տան: Որոշուեցաւ քըւէարկել կառավարութեան օրինագիծը, բայց կը թուի թէ այդ որոշումը միաձայնութեամբ չի տրուիր և 14 երեսփոխան դէմ արտայայտուեցան։ Նոյնիսկ ծայրայեղականներու պես՝ Մր. Մէքսթըն ըսաւ թէ այդ որոշումով ինքզինքին կապուած չեն։ Դարձ ապագայ խնդիրներու համար։ Այս դէպքը սակայն չի կրնար ազդեցութիւն գործել կառավարութեան դիրքին վրայ։ Ծայրայեղական երեսփոխան Մր. Քիրքվուտ Կըլասքոյի մէջ ճառ մը խօսելով յայտարարեց թէ իրենք դէմ պիտի քուէարկեն գործաւորական օրինագծին, եթէ նոյնիսկ իրենց քուէարկութիւնը գահլիճին անկում պատճառէ։ Այս խնդիրը այնքան մեծ համեմատութիւն առած է որ հնչկական հարցը երկրորդ գծի վրայ կը մնայ։ «Տէյլի Հերըլտ» կը ջանայ նուազեցնել խնդրոյ փոփոխ երեւոյթը։

ԱԼՄԱՋԵԱՆԻ ՊԱՐԱԳԱՆ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԿԸ ՎԵՐԱԳՐՈՒԻ

Բարիզ.—Ֆրանսական թերթերը կ'ըսեն թէ սպաննուած դերձակ Ռիկոտէնի խնդրոյն շուրջ, որուն սպանութեան համար, ինչպէս յայտնի է ամբաստանուած է Ալմազեան, այս օրերս նոր լայտնութիւններ պիտի ըլլան։ Ցիշեալ դերձակը սպաննուեցաւ, կ'ըսուի, որովհետեւ անիկա Մ. Քայոի դէմ քաղաքական կարեւոր գաղտնիքներու տեղեակ էր։

ԻՏԱԼՕ-ԵՈՒԿՕՍԼԱՒԻ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ

Պելկրատ.—Եուկոսլաւ. թերթերը նոր հակաիտալական պայքարի մը սկսած են՝ հիմնուած ստայօդ ու երեւակայական իրողութեանց վրայ։ Անոնք կ'ըսեն թէ Իտալիա կը փափաքի որ Հապսպուրկները նորէն աւստրիական գահը բարձրանան և թէ գաղտագէս կ'օգնեն Աւստրիական հէյմվէհրէնին, (կամաւորական բանակ) որ մօտ 150,000 զինուոր կը տրամադրէ և կը ծրագրէ վերագրաւել Եուկոսլաւիայի անցած մասերը։

ՊԱՂԵՍՏԻՆԻ ԴԷՊՔԵՐԸ ԵՒ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԳԱՆՁԸ

Լոնտոն.—Գանձային նախարարը հայտնուի մը պատասխանելով յայտարարեց թէ Պաղեստինի մէջ վերջերս տեղի ունեցած անկարգութեանց համար ձեռք առնուած կառավարական միջոցները Անգլիոյ վրայ արժած են 34,000 սթէրլին։ Այս ծախքերուն գանձումին համար դեռ ոչ է կարգադրութիւն եղած չէ։

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ԻՐԱՔԻ ՄԷՋ

Պաղտատ.—Կ'ըսուի թէ Իրաքի նոր գահլիճը կազմուած է Նաճի Սուէյտիի նախագահութեամբ, որ պիտի պահէ նաև արտաքին գործոց նախարարութեան պաշտօնը։ Քաղաքական շրջանակներու մէջ կ'ըսուի թէ մասնաւոր պատուիրակութիւն մը պիտի դրկուի Անգլիա անկիւ իրաք խնդիրները կարգադրելու համար։

ՊԱՂԵՍՏԻՆԻ ԽԱՌՆԱԿՈՒԹԵԱՆՑ ԱՐԴԻՒՆՔԸ

Լոնտոն.—Խորհրդարանին մէջ Մր. Լուն եղած հարցումներուն պատասխանելով ըսաւ որ Պաղեստինի վերջին խառնակութեանց ընթացքին տեղի ունեցած սպանեալներուն թիւն է 207 և վիրաւորներունը՝ 379։ Ըսաւ որ այդ մասին քննիչ յանձ. նաժողովին տեղեկագիրը կասպյտ տեսարակով մը պիտի հրատարակէ։ Մր. Լուն ըսաւ նաև թէ եթէ հաստատուի այն լուրը թէ գատական վճիռները արաբներու դէմ աւելի ծանր եղած են քան հրէից, խնդիրը ստուգելու համար անմիջապէս քննութեան պիտի ձեռնարկէ։ Ցիշեալը նորէն կրկնեց թէ Անգլիա պիտի չթողու Պաղեստինի իր հոգատարութիւնը։

ԵՐԿՈՒ ՆԱԽԿԻՆ ԹՇՆԱՄԻՆԵՐ

Լոնտոն.—Գերման ընդծովեալի հրամանատար Հաշակէն և անգլ. հրամանատար Լէվիս, պատերազմի միջոցին երկու թշնամիներ, բանախօսութիւններ ըրին ի նպաստ խաղաղութեան Ազգ. Դաշնակցութեան Միութեան հովանիին տակ և Լորտ Բիտինկի նախագահութեամբ։

Տպաւորիչ ցոյց մը եղաւ. 250,000 հոգի ներկայ էին, և խանդավառ օրէն ծափահարեցին երկու բանախօսները։

Հրամանատար Հաշակէն պատերազմի միջոցին կը հրամայէր գերման ընդծովեալին որ ընկղմած էր հրամանատար Լէվիսի հրամայած նաւը, գերի բռնելով հրամանատարը։

Բանախօսութեանց ընթացքին, հրամանատար Լէվիս գովաբանեց հրամանատար Հաշակէնը, և անոր ասպետական վերաբերումը։

ԱՆԳԼԻԱ ԵՒ ԵՄԷՆԻ ԻՄԱՄԸ

Լոնտոն.—Խորհրդարանին մէջ, Պ. Լուն պատասխանելով Մաժոր Մելօնի յայտարարեց թէ դաշնագիր մը կնքուած չէ Իմամ Նահեայի հետ։

Վերջերս հաղորդագրութիւն մը ստացուած է Իմամէն, կիսապաշտօնական պատուիրակի մը միջոցով, և աւէնի կառավարիչը արտ նուած է Իմամին հաղորդելու թէ ինչ պայմաններով կարելի է բանակցութեանց վերսկսիլ դաշնագրի մը կնքման համար։

ՔԼԷՄԱՆՍՕ ԾԱՆՐԱՊԷՍ ՀԻՒԱՆԴ

Բարիզ.—Պ. Քլէմանսօ որովայնի սաստիկ տագնապէ կը տառապի։ Բժիշկը քննելէ վերջ, Պ. Քլէմանսօն գտած է խիստ ուժասպառ։ Մորֆինի ներարկում մը ըրած է որ թեթեւակի մեղմացուցած է ցաւը։ յայտարարած է թէ տագնապը կրնայ շատ լուրջ ըլլալ։

Բարիզ.—Բժիշկը քննելով Պ. Քլէմանսօն, իր իր մեկնումի ատեն լաւատեսութիւնը չյայտնեց և յայտարարեց թէ անկասելի եղած էր հիւանդին որովայնին դպչիլ։ Ոչ մէկ կարծիք յայտնեց։

ՊԱՐՍԿԱԿԱՆ ԳՈՐԳԵՐՈՒ ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

Ապտիլ Նուր Հէյաօ եւ Խորէն Թրիէն

ՐԻՒ ՍԼԷՆՊԻ, ՄՈՒՍԿԱՏԻ ՓՈՂՈՑԻՆ ՎԱՐԻ ԱՆԿԻՒՆԻ ԴԻՄԱՑ

10 Յարուցան փոյթառութեան ոճրին կրցած եմ Պարսկասանցէն մէկիկ մէկիկ հաւաքել ու մնաքնթիր եւ յարգի գործերը Աւեւելեան եւ Ամերիկեան ճաշակներով։

ԳԻՆԵՐԸ ԱՆՄՐՑԵԼԻՕՒ ԵՆ ՍԺԱՆ

ԱՅՑՆԵԼՈՂԸ, ԱՆՊԱՅՄԱՆ ԳՈՀ ՊԻՏԻ ՄՆԱՑ

Ուրեմն անգամ մը այցելեցէք եւ տեղեկացէք մեր պայմաններու։ Այն յանախորդը որ մեր ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԷՆ գնած գորգը չի սիրէ եւ ուզէ վերադարձնել, մինչեւ մէկ ամիս, ճարիւրին 10ը գոյջով ետ կընդունիմ։ իսկ մինչեւ 3 ամիս մեր ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆԷՆ գնուած գորգ մը կը փոխեմ ուրիշ գորգի մը հետ։

ՍԻՒՐԻԱՀԱՅ ՎԱՐԺԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ՎԱՐՁՈՒԹԵԱՆՑ ՈՒԾԱԳՐՈՒԹԵԱՆՑ

Լոյս տեսած է և կը ծախուի Պ. ՂԱԶԱՐ ՉԱՐԸԴԻ «Սուրիա և գրքայի երկիրներ» նոր Աշխարհագրութիւնը, իր տեսակին մէջ միակ և յաւազոյն ԴԱՍԱԳԻՐՔԸ՝ բոլոր դպրոցներու համար, հատատուած Պէյրութի ուսումնական Խորհուրդէն և գնահատուած Սիւրիահայ Մամուլէն։

Ստանալու համար դիմել Հրատարակչին Ուզունեան գրատունը՝ Պէյրութ, Պողարեան գրատունը՝ Հալէպ և

ՀԵՂԻՆԱԿԻՆ

ՀԱՄՊՈՒՐԿ-ՍԻՏՏ

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Անդրագլանտեան հսկայ եւ հանգստաւէտ շոգենաւները ճամբորդ կ'ընդունին շատ նպաստաւոր պայմաններով Պրազիլիոյ, Մոնթէվիտէօի և Պուէնոս Այրէսի համար։

Ճամբորդներուն կը տրուի բոլոր ապահովութիւնները, և անոնք որ կը մեկնին կառանթիով, կը վերատանան ամբողջութեամբ վճարած գումարնին վերադարձնելու պայմանով։

Ճամբորդ կ'ընդունինք նաեւ Գուպայի, Մեքսիկայի, եւ Կեդրոնական Ամերիկայի բոլոր նաւահանգիստներուն համար։

Ամենահանգիստ ու ապահով կերպով, յաւ եւ մաքուր սենեակով եթէ կ'ուզէք ճամբորդել, մի միայն ճամբորդեցէք Գերմանական Ընկերութեան շոգենաւերով։

աւելի մանրամասնութեան համար դիմել արեւելքի ընդհանուր գործակալ.

ՃՕՐՃ ՏԷՏԷՕՂԼՈՒԻ

Պէյրութ Ֆոշ փողոց

Հեռագրական հասցէ COLUMBUS Beyrouth — Փոստարկղ թիւ 806 Թէլէֆոն — 8-45

Մեր հայկական բաժնի գործակալն է՝ Տիար ԵՐՈՒԱՆԴ ԿԱՐԱՊԵՏԵԱՆ, որուն կրնաք դիմել մեր գրասենեակներուն մէջ, ի Ֆոշ փողոց, կամ վրանք քաղաք, Պ. Ս. Տեփան Խրլաքեանի գրասենեակը, ուր ի դիւրութիւն յարգելի յանախորդաց մեր ընկերութեան պատասխանատու բժիշկը ձրի պիտի դարմանէ աչքի հիւանդութիւններ։

THE ROYAL MAIL LINE

ՐՕԵԼ ՄԷՅԼ ԼԱՅՆ

Իսթրն Մէսիթէրրանիքն Էքսբրէս Լայն

Կանոնաւոր երթեւեկ Պէյրութ—Բիրէ—Մարսէյլ, Ա. գլխաւոր նաւահանգստաց ընկերութեան «*Իսթրն*» *Մէսիթէրրանիքն Էքսբրէս Լայնի* օգնութեամբ։—

Պէյրութէն Մարսէյլ միայն 6 օրէն։ Ա. Բ. Դ. կարգի ամենահանգստաւէտ գապիճներով օժտուած ըլլալով, այս նաւերով ճամբորդող բոլոր ճամբորդներու հանգիստը ապահովուած է։

Այն նաւերով ինչպէս Մարսէյլի, նոյնպէս Մարսէյլի վրայով Շերպուրկէն մեկնող Ուիթարհաուզակ *Ռոյալ Մէյլ Լայնի* նպաստ եւ հա գստաւէտ նաւերուն ճամբորդներ կ'ընդունինք, Հարաւային Ամերիկայի բոլոր նաւահանգիստներուն համար — Բրազիլիոյ, Պահիայի, Ռիո տը Եանէյրոյի, Սանթոսի, Մոնթէվիտէօյի եւ Պուէնոս Այրէսի համար։

Ճամբորդներ ընդունինք նաեւ Նիւ Եորքի, Գուպայի, Մեքսիկոյի, Վենեզուէլայի, Հայիթիի, Կուաթեմալայի եւ Կեդրոնական Ամերիկայի բոլոր նաւահանգիստներուն համար։

Քէմբելու մէջ, մեր հայկական բաժնի գործակալն է Պրն. Գրիգոր Նուրխանեան որուն գրասենեակին մէջ տեղի կ'ունենան ամէն առաւօտ ժամը 6—8ը աչքի դարմանումներ, գրասենեակի բժիշկին՝ Տօքթ. Միք. Քէշիշեանի կողմէ։

Աւելի տեղեկութեանց եւ մանրամասնութեանց համար նամակ դիմել՝

Ավենիւ Ֆոշ, Պէյրութ, Փոստարկղ 895, Թէլէֆոն 9,06

Ռոյալ Մէյլ Լայնի և Իսթրն Մէսիթէրրանիքն Էքսբրէս Լայնի Սիւրիոյ և Լիբանանի Ընդհանուր Ներկայացուցիչ Ա. ՊԵՏՐՈՍԵԱՆԻ

ՏՕՔԹ. Ե. ՃԻՏԼՃԵԱՆ

Ներքին բժիշկ Համերիկեան հիւանդանոցներու
վիրաբուժական բաժնի
Գասաւանդ Ամերիկեան նամակատան վիրաբուժական դասընթացքի։
Հիւանդ կ'ընդունի ամէն օր կէսօրէ վերջ, իր Մրնէթ էլ Հիւսնի դարմանատան մէջ, թ. 82
կիրակի օրեր, առանց խտրութեան ամէն ազգի ազգատներուն համար։

ՏՕՔԹ. Ս. ՊԷՋՃԵԱՆ

ԲԺԻՇԿ — ՎԻՐԱԲՈՅԺ

ՊԷՅՐՈՒԹԻ ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ
Նախկին բժիշկ Պոլսոյ Ամերիկեան հիւանդանոցի և Պոլսոյ Կարմիր Խաչի

Հասցէ.— Ճսն Պրլար, Ֆրանսական Զինուորական հիւանդանոցի ճիշտ դիմաց, Թիւ 47

Ընդունելութեան ժամերը՝
7—9 Կ. Ա. 2—6 Կ. Ե.

ՇԱԲԱԹ ՕՐԵՐ ՎԿԱՅԵՆՔ ԱՂԲԱՏՆԵՐՈՒՆ ՁՐԻ

ԵՂԻԱ. ԽՇԼԱՆԵԱՆ

ԴԵՐՁԱԿ — ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ

Պապ — Իտալիա

Անգլիական եւ Ֆրանսական ամենարնտիր կերպասներու պատրաստ մթերք, եւ ամենավերջին մօտայի համաձայն կատարելագործուած արուեստ։

Համոզուելու համար անգամ մը փորձեցէք եւ անտարակոյս գոհ պիտի մնաք

ՆՈՐ ԿՕԹԿԱԿԱՐԱՏՈՒՆ

ՍՈՒՔ ՃԷՄԻԼ

Պանդոկ Բօնալի հեռի դրան դիմաց թիւ 56

ԽԱՉԻԿ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

Կը պատրաստէ ամէն սեռի եւ տեսակի ամենավերջին նորաձեւութեան համաձայն կօշիկներ։ Պատրաստ ունինք Ամերիկեան եւ Եւրոպական լաւագոյն կաշիներու տեսակներ։

Գիները չափաւոր եւ գործը մաքուր։

Անգամ մը միայն փորձեցէք, ապահովելու համար Ձեր բնաճիի սեփական կօշկակարը։

Դեղարան Խաղաղութեան

Pharmacie de la Paix

(Avenue Weygand)

ՅՈՎՍԷՓ ԱԼՀԱՇՕԵԱՆ

Մեր ճաշակաշնչէ մաքրութիւն, արագութիւն եւ խղճմտութիւն. հոն կը գտնէք պատրաստի ամէն կարգի դեղեր, Ֆորմուլաներ, փարֆիւմերիի եւ ակնոցի ճոխ մթերք։ Զափաւոր գին։

ՈՒԾԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ՏԻԿԻՆ ՄԱՐԻ ԵՐԱՄԵԱՆ իր ատխատանոցը հին Մաարաթէն փոխադրած է Բ. Կօմիսէրութեան դիմաց, թրամվայի գծին վրայ, թիւ 78 տան երկրորդ յարկը։

Եւրոպական եւ հայկական ձեռագործի կատարելագործուած ատխատանք, որ գոհացում կուտայ ամենանուրբ նաշակներու։

Ամենավերջին նորաձեւութիւն,
Մաքուր կար,
Խղճամիտ գիներ,
Դիմեցէք եւ գոհ պիտի մնաք։

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԵՑԷՔ

ԱԶԳԱԿԻՆ